

นักวิชาการสุดกากร

ปฏิบัติการ

กรมสุดกากร

ปี 69

ตะลุยข้อสอบมากกว่า 1,200 ข้อครบทุกเรื่อง

ประกอบด้วย

ความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง จำนวน 200 ข้อ (200 คะแนน)

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกรมสุดกากร
2. ความรู้เฉพาะตำแหน่ง ดังนี้
 - ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายสุดกากรและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการสุดกากร
 - ความรู้เกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ
3. ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ
4. การคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytical thinking)
5. ความรู้เกี่ยวกับวินัย จรรยาบรรณและจรรยาของข้าราชการกรมสุดกากร

ปรับปรุงใหม่ ปี 69

290.-

ตะลุยข้อสอบ
นักวิชาการศุลกากรปฏิบัติการ
กรมศุลกากร

ราคา 290.-

คำนำ

ชุดตะลุยข้อสอบสำหรับการสอบตำแหน่งนักวิชาการศุลกากรปฏิบัติการ
กรมศุลกากร โดยทางสถาบัน THE BEST CENTER และฝ่ายวิชาการสถาบัน ได้เรียบ
เรียงขึ้น เพื่อให้ผู้สมัครสอบใช้สำหรับเตรียมตัวสอบในการสอบแข่งขันฯ ในครั้งนี้

ทางสถาบัน THE BEST CENTER ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงได้จัดทำ
หนังสือเล่มนี้ขึ้นมา เป็นการเจาะตะลุยข้อสอบอย่างละเอียดทุกเรื่องที่กำหนดในการสอบ
พร้อมคำอธิบาย โดยได้รวบรวมขึ้นจากประสบการณ์ตรงของคณะทีมของสถาบัน
THE BEST CENTER ที่มีประสบการณ์ มาจัดทำเป็นหนังสือชุดนี้ขึ้น เพื่อให้ผู้ที่สอบได้
เตรียมตัวอ่านล่วงหน้า มีความพร้อมในการทำข้อสอบ

ท้ายนี้ คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทางสถาบัน THE BEST CENTER ที่ได้ให้
การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดทำต้นฉบับนี้ ทำให้หนังสือเล่มนี้สามารถสำเร็จขึ้นมา
เป็นเล่มได้ พร้อมกันนี้คณะผู้จัดทำขออ้อมรับข้อบกพร่องใด ๆ อันเกิดขึ้นและยินดีรับฟัง
ความคิดเห็นจากทุก ๆ ท่าน เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ขอให้โชคดีในการสอบทุกท่าน
ฝ่ายวิชาการสถาบัน
สถาบัน The Best Center
www.thebestcenter.com

สารบัญ

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกรมศิลปากร	1
2. ความรู้เฉพาะตำแหน่ง ดังนี้	
- ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายศิลปากรและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับศิลปากร	
พระราชบัญญัติ ศิลปากร พ.ศ. ๒๕๖๐	22
พระราชกำหนด พิกัดอัตราศิลปากร พ.ศ. ๒๕๓๐	112
พระราชกำหนดพิกัดอัตราศิลปากร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541	124
พระราชกำหนดพิกัดอัตราศิลปากร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2547	126
พระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศิลปากร พ.ศ. 2530 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551	128
พระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศิลปากร พ.ศ. 2530 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2541	131
พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศิลปากร พ.ศ. 2530 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2543	132
พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศิลปากร พ.ศ. 2530 (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2543	134
พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศิลปากร พ.ศ. 2530 (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2545	136
พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศิลปากร พ.ศ. 2530 (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2548	138
พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศิลปากร พ.ศ. 2530 (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2557	140
พระราชบัญญัติให้บำเหน็จในการปราบปรามผู้กระทำความผิด พุทธศักราช ๒๔๘๙	143
พระราชบัญญัติชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ. 2524	144
พระราชบัญญัติให้บำเหน็จในการปราบปรามผู้กระทำความผิด พุทธศักราช ๒๔๘๙	149
พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490	151
พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของคณะกรรมการร่วมมือทางศิลปากร พ.ศ. 2541 และอนุสัญญาแนบท้าย	157
พระราชบัญญัติห้ามนำของที่มีการแสดงกำเนิดเป็นเท็จเข้ามา พุทธศักราช ๒๔๘๑	162
● ความรู้เกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ	164
3. ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ	199
4. การคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytical thinking)	277
5. ความรู้เกี่ยวกับวินัย จรรยาบรรณและจรรยาของข้าราชการกรมศิลปากร	307

.....

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกรมศุลกากร

1. กรมศุลกากรมีหน้าที่ใดต่อไปนี้ (มากกว่าหนึ่งข้ออาจถูกต้อง แต่ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด)?

ก. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรและพิกัดอัตราศุลกากร รวมทั้งกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข. เสนอความเห็นต่อกระทรวงการคลังเกี่ยวกับนโยบายการจัดเก็บอากรในทางศุลกากร

ค. ทำหน้าที่เฉพาะตรวจปล่อยสินค้าเท่านั้น ไม่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการส่งออกหรือการปราบปรามการกระทำความผิดทางศุลกากร

ง. ทั้ง ก. และ ข. ถูกต้องที่สุด

คำตอบ: ง. ทั้ง ก. และ ข. ถูกต้องที่สุด

เฉลยและอธิบาย (ละเอียด):

- ตามเอกสารราชการของกรมศุลกากร ระบุว่า “กรมศุลกากรมีหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร กฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง” ซึ่งชัดเจนว่าหน้าที่หลักรวมถึงการบังคับใช้กฎหมายศุลกากรและการจัดเก็บอากร ใช้เป็นกรอบปฏิบัติงานหลักของกรม (สอดคล้องกับข้อความในเอกสารอำนาจหน้าที่ของกรม).
- นอกจากนี้ กรมยังมีบทบาทในการ “เสนอความเห็นต่อกระทรวงเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายการจัดเก็บอากรในทางศุลกากร” — กล่าวคือมีหน้าที่ให้คำแนะนำ/ข้อมูลเชิงนโยบายแก่หน่วยเหนือ (กระทรวงการคลัง) เมื่อพิจารณานโยบายการจัดเก็บภาษีศุลกากรและมาตรการที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นตัวเลือก ข. จึงเป็นข้อที่กรมกระทำได้จริงตามบทบาท.
- ตัวเลือก ค. ผิด เพราะเป็นการจำกัดความหมายบทบาทของกรมให้แคบเกินไป — กรมศุลกากรมีภารกิจกว้างกว่าการตรวจปล่อยสินค้าเพียงอย่างเดียว รวมถึงการส่งเสริมการผลิต/ส่งออกโดยมาตรการทางอากร และการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดทางศุลกากรด้วย (รายละเอียดเพิ่มเติมดูข้อถัดไป).

2. ข้อใดเป็นหนึ่งในอำนาจหน้าที่สรุปของกรมศุลกากรตามเอกสารราชการ (เลือกข้อที่ถูกต้องที่สุด)?

ก. ดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตและการส่งออกโดยมาตรการทางอากร

ข. รับผิดชอบเรื่องการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเข้า-ส่งออกเพียงอย่างเดียว

ค. มีหน้าที่เพียงจัดเก็บภาษีภายในประเทศ (ภาษีรายได้บุคคล/นิติบุคคล)

ง. ทั้ง ข. และ ค. ถูกต้อง

คำตอบ: ก. ดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตและการส่งออกโดยมาตรการทางอากร

เฉลยและอธิบาย (ละเอียด):

- เอกสารของกรมศุลกากรสรุปอำนาจหน้าที่ไว้ว่า หนึ่งในบทบาทสำคัญของกรมคือ “ดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตและการส่งออกโดยมาตรการทางอากร” ซึ่งหมายความว่ากรมสามารถออกหรือบริหารมาตรการทางศุลกากร เช่น การให้ยกเว้นอากร การลดอัตราอากร หรือมาตรการอำนวยความสะดวกทางการค้าเพื่อสนับสนุนการผลิตและการส่งออกของประเทศภายใต้กรอบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง.
- ตัวเลือก ข. และ ค. ผิด เพราะกรมศุลกากรมีขอบเขตกว้างกว่า — ไม่ได้จำกัดเฉพาะการออกใบอนุญาตหรือการจัดเก็บภาษีภายในประเทศ (เช่น ภาษีเงินได้นั้นเป็นอำนาจของกรมสรรพากร) แต่กรมศุลกากรดูแลเรื่องอากรศุลกากร การควบคุมการนำเข้า-ส่งออก และมาตรการที่เกี่ยวข้อง.

3. กรมศุลกากรมีอำนาจและหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางศุลกากรด้วยหรือไม่?

- ก. ใช่ — กรมมีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางศุลกากร
- ข. ไม่ใช่ — เรื่องการปราบปรามเป็นงานของหน่วยงานตำรวจเท่านั้น
- ค. ใช่ แต่จำกัดเฉพาะการตรวจจับสินค้าผิดกฎหมายเท่านั้น ไม่รวมการสืบสวนคดีอาญา
- ง. ไม่แน่ใจ

คำตอบ: ก. ใช่ — กรมมีหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางศุลกากร

เฉลยและอธิบาย (ละเอียด):

- เอกสารอำนาจหน้าที่ของกรมศุลกากรระบุชัดเจนว่า หนึ่งในบทบาทคือ “ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางศุลกากร” โดยครอบคลุมทั้งการควบคุมการลักลอบ นำเข้าส่งออกสินค้าต้องห้าม/สินค้าเสียภาษี การตรวจจับการฉ้อฉลทางเอกสารศุลกากร และการบังคับใช้บทลงโทษทางศุลกากรตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง.
- แม้การดำเนินการบางส่วนอาจมีความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เช่น ตำรวจ หรือหน่วยงานปราบปรามเฉพาะทาง แต่การป้องกันและปราบปรามเชิงศุลกากรเป็นหนึ่งในหน้าที่โดยตรงของกรม ไม่ได้เป็นของหน่วยงานอื่นเพียงฝ่ายเดียว. เอกสารคู่มือการปฏิบัติงานและประกาศต่าง ๆ ของกรมยังมีเนื้อหาเกี่ยวกับกระบวนการตรวจค้น ตรวจของ และการตั้งคณะทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่ออำนวยความสะดวกและป้องกันการกระทำความผิด.

4. การแบ่งส่วนราชการภายในกรมศุลกากร (โครงสร้างและการแบ่งงาน) ได้รับการกำกับ/จัดทำตามคำสั่ง/มติใดที่เกี่ยวข้อง (เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด)?

- ก. คำสั่ง/ประกาศของกรมศุลกากร และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งส่วนราชการของกรมซึ่งจัดทำเพื่อให้สอดคล้องกับบทบาทภารกิจและยุทธศาสตร์
- ข. การแบ่งส่วนราชการไม่จำเป็นต้องมีคำสั่งหรือกฎ เพราะเป็นหน้าที่ของแต่ละด้านในการกำหนดเอง
- ค. การแบ่งงานกำหนดโดยสหประชาชาติ (UN) สำหรับหน่วยงานศุลกากรของทุกประเทศ
- ง. ทั้ง ข. และ ค. ถูกต้อง

คำตอบ: ก. คำสั่ง/ประกาศของกรมศุลกากร และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งส่วนราชการของกรม

เฉลยและอธิบาย (ละเอียด):

- เอกสารภายในของกรมศุลกากร (คู่มือการปฏิบัติงาน และประกาศ/คำสั่งของกรม) ระบุว่าการจัดโครงสร้างและการแบ่งส่วนราชการภายในกรมนั้นมีการกำหนดตามคณะทำงาน/คำสั่งกรม เพื่อให้สอดคล้องกับบทบาท ภารกิจ และยุทธศาสตร์ของกรม โดยมีกฎ มติ หรือคำสั่งที่ชัดเจน เช่น คำสั่งกรมศุลกากรที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งงาน (ตามตัวอย่างที่ผู้ใช้ระบุ เช่น คำสั่งกรมศุลกากร ที่ 78/2568 ลงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2568 ซึ่งเป็นหนึ่งในเอกสารประกาศ/นโยบายเกี่ยวกับพิธีการและการจัดงานภายในกรมในช่วงนั้น).
- นอกจากนี้มีกฎกระทรวงและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการแบ่งส่วนราชการของกรมในระดับกฎหมาย (เช่น กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กรมศุลกากร พ.ศ. 2562) ซึ่งเป็นกรอบที่กำหนดรูปแบบการจัดองค์กรให้สอดคล้องกับกฎหมาย.
- ตัวเลือก ข. และ ค. ผิด เพราะการจัดโครงสร้างไม่ใช่เรื่องปล่อยให้แต่ละหน่วยย่อยทำเองโดยไม่มีคำสั่ง รวมทั้งไม่ได้ถูกกำหนดโดยสหประชาชาติ — ข้อกำหนดเป็นของหน่วยงานของรัฐไทยตามกฎหมายและคำสั่งภายใน.

เอกสาร / แหล่งอ้างอิงที่ใช้ค้นคว้า (สำคัญ)

1. เอกสารสรุปอำนาจหน้าที่กรมศุลกากร (ไฟล์ PDF) — ระบุข้อความหลักเกี่ยวกับการดำเนินการตามกฎหมายศุลกากร, เสนอความเห็นต่อกระทรวง, ส่งเสริมการผลิต/ส่งออก, ป้องกันปราบปรามการกระทำ ความผิด.
2. หน้าโครงสร้างองค์กรและอำนาจหน้าที่บนเว็บไซต์กรมศุลกากร (ข้อมูลโครงสร้างการบริหาร).
3. ประกาศ/คำสั่งที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อความประกาศ/การมอบนโยบายที่ลงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2568 (ที่ผู้ใช้ ระบุ) และคู่มือการปฏิบัติงานที่อธิบายการแบ่งงานและการจัดโครงสร้างภายใน.
4. รายการสำนักงานศุลกากรพื้นที่และด่านต่าง ๆ (เพื่ออ้างอิงถึงการแบ่งงานตามสำนักงานศุลกากรพื้นที่ ภาค 1-5).

5. ข้อใดไม่ใช่ภารกิจและอำนาจหน้าที่หลักของกรมศุลกากร ตามที่กฎหมายกำหนด หรือตามที่ได้รับ มอบหมาย?

- ก. การเสนอความเห็นต่อกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายการจัดเก็บอากรในทางศุลกากร
- ข. การดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตและการส่งออกโดยมาตรการทางอากร
- ค. การป้องกันและปราบปรามการกระทำ ความผิดทางศุลกากร รวมถึงการลักลอบหนีภาษี
- ง. การพิจารณาอนุมัติให้จัดตั้งเขตปลอดอากร (Free Zone) และเขตประกอบการเสรี (I-EA-T Free

Zone) ทั่วประเทศ

คำตอบที่ถูกต้องคือ: ง.

เหตุผลหลัก: หน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติจัดตั้งเขตปลอดอากร (Free Zone) หรือเขตประกอบการเสรี (I-EA-T Free Zone) ไม่ใช่ภารกิจหลักโดยตรงของกรมศุลกากร แต่เป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น การ นิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) ในส่วนของเขตประกอบการเสรี (I-EA-T Free Zone) หรือหน่วยงานที่ ได้รับมอบหมายตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการลงทุนและเขตเศรษฐกิจพิเศษ

กรมศุลกากรมีบทบาทในการกำกับดูแลและควบคุมพิธีการทางศุลกากรภายในเขตปลอดอากรที่ได้รับการจัดตั้งแล้ว เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายศุลกากรและได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรที่กำหนดไว้

คำอธิบายรายตัวเลือก (Rationale)

ก. การเสนอความเห็นต่อกระทรวงการคลังเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายการจัดเก็บอากรในทางศุลกากร

- สถานะ: เป็นภารกิจหลัก
- คำอธิบายละเอียด: กรมศุลกากรเป็นหน่วยงานหลักในการจัดเก็บอากรขาเข้าและขาออก ดังนั้นจึงมีข้อมูลเชิงลึกและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญในการกำหนดนโยบายภาษีอากรของประเทศ หน้าที่นี้เป็นไปตามโครงสร้างอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ชัดเจนว่า "เสนอความเห็นต่อกระทรวงเกี่ยวกับการกำ หนดนโยบายการจัดเก็บอากรในทางศุลกากร" การเสนอความเห็นนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหาร รายได้ของรัฐและการใช้มาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมหรือควบคุมกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่าง ประเทศ

ข. การดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตและการส่งออกโดยมาตรการทางอากร

- สถานะ: เป็นภารกิจหลัก
- คำอธิบายละเอียด: ภารกิจนี้เกี่ยวข้องกับการใช้มาตรการทางศุลกากรเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการไทย เช่น การคืนอากร การยกเว้นอากร การชดเชยอากร หรือการใช้สิทธิประโยชน์ภายใต้เขตปลอดอากร/เขต อุตสาหกรรม การให้สิทธิประโยชน์เหล่านี้เป็นเครื่องมือสำคัญในการลดต้นทุนการผลิตสำหรับสินค้าส่งออก

เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก ซึ่งเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุว่า "ดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตและการส่งออกโดยมาตรการทางอากร"

ค. การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางศุลกากร รวมถึงการลักลอบหนีภาษี

- สถานะ: เป็นภารกิจหลัก
- คำอธิบายละเอียด: นี่เป็นหนึ่งในบทบาทสำคัญที่สุดของกรมศุลกากร (Control) ซึ่งเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุว่า "ป้องกันและปราบปรามการกระทำ ความผิดทางศุลกากร" รวมถึงการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร การปราบปรามนี้ครอบคลุมการลักลอบนำเข้า-ส่งออกสินค้าผิดกฎหมาย (เช่น ยาเสพติด อาวุธ สินค้าละเมิดลิขสิทธิ์) การหลีกเลี่ยงภาษี การสำแดงเท็จ และการกระทำอื่นใดที่บ่อนทำลายความมั่นคงทางสังคม เศรษฐกิจ และการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลอย่างเป็นธรรม

ง. การพิจารณาอนุมัติให้จัดตั้งเขตปลอดอากร (Free Zone) และเขตประกอบการเสรี (I-EA-T Free Zone) ทั่วประเทศ

- สถานะ: ไม่เป็นภารกิจหลักโดยตรง
- คำอธิบายละเอียด: แม้ว่าเขตปลอดอากรจะเป็นพื้นที่ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของศุลกากร แต่โดยทั่วไป:
 - เขตปลอดอากร (Free Zone): การจัดตั้งเป็นไปตามพระราชบัญญัติศุลกากร โดยกรมศุลกากรเป็นผู้พิจารณาอนุมัติให้เป็น "เขตปลอดอากรทางศุลกากร" แต่จะต้องมีการขออนุญาตจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องก่อน หรือต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด
 - เขตประกอบการเสรี (I-EA-T Free Zone): การอนุมัติจัดตั้งเขตนี้เป็นอำนาจของ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) ตาม พ.ร.บ.การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่ง กนอ. เป็นผู้กำหนดพื้นที่ และกรมศุลกากรมีหน้าที่เข้าไปดูแลการปฏิบัติพิธีการศุลกากรภายในเขตนั่นๆ
 - ดังนั้น การพิจารณาอนุมัติให้จัดตั้งในภาพรวมของทั้งสองประเภทนี้ จึงไม่ใช่หน้าที่ที่กรมศุลกากรเป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจแต่เพียงผู้เดียวหรือเป็นภารกิจหลักโดยตรงในเชิงของการบริหารจัดการพื้นที่ทั้งหมด แต่เป็นหน้าที่ในการควบคุมและกำกับดูแลทางศุลกากรเมื่อมีการจัดตั้งพื้นที่เหล่านั้นแล้ว

6. การจัดตั้งหน่วยที่มีชื่อว่า หอรัษฎากรพิพัฒน์ และการตราพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ถูกดำเนินการในสมัยใดและมีความสำคัญอย่างไรต่อการพัฒนาหน่วยงานศุลกากรของไทย?

- ก. สมัยกรุงสุโขทัย — ทำให้เกิดการยกเว้นการเก็บภาษีเพื่อส่งเสริมการค้าภายในประเทศ
- ข. สมัยกรุงศรีอยุธยา — ก่อให้เกิดการตั้ง “พระคลังสินค้า” เพื่อเก็บภาษีขาเข้า-ขาออก
- ค. สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) — จัดตั้งหอรัษฎากรพิพัฒน์ (ตราพระราชบัญญัติ จ.ศ.1235 / พ.ศ.2416) เพื่อรวบรวมและควบคุมรายได้จากอากรให้เป็นของรัฐ
- ง. สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น (รัชสมัยสมเด็จพระนั่งเกล้า) — เริ่มระบบผูกขาดการเรียกเก็บภาษี (ระบบเจ้าภาษีนายอากร)

เฉลยที่ถูกต้อง: ค. สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5)

คำอธิบาย (ละเอียดมาก):

จากข้อความที่ท่านให้มา ระบุว่าพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชประสงค์ที่จะแก้ไขปัญหาระบบการเก็บภาษีเดิม จึงโปรดให้ตราพระราชบัญญัติหอรัษฎากรพิพัฒน์ (จ.ศ.1235 / พ.ศ.2416) เพื่อรวบรวมเงินรายได้จากการจัดเก็บภาษีขาเข้าและขาออกให้เป็นรายได้ของรัฐเดียวกัน และกำหนดระเบียบการรับส่งและการเบิกจ่ายเงินที่เคยกระจายอยู่ในหน่วยงานหลายแห่งให้รวมอยู่ภายใต้หน่วยงานเดียว (หอรัษฎากรพิพัฒน์)

ผลของการตรากฎหมายฉบับนี้คือการรวมศูนย์การจัดเก็บอากรและการวางระบบการเงินของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการค้าต่างประเทศ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญของการจัดตั้งหน่วยงานศุลกากรสมัยใหม่ในไทย ดังนั้นคำตอบก็ จึงสอดคล้องกับข้อความที่ยกมา และเป็นเหตุผลที่วันที่ 4 กรกฎาคมซึ่งประกาศใช้กฎหมายนี้ถือเป็นวันคล้ายวันสถาปนากรมศุลกากรต่อมา

7. คำว่า “จกอบ” และคำว่า “ขนอน” ปรากฏในประวัติศาสตร์การเก็บภาษีของไทยในยุคต่าง ๆ ตามลำดับนั้นถูกต้องหรือไม่ และความหมายใกล้เคียงกับอะไร?

ก. ถูกต้อง — “จกอบ” ปรากฏในสมัยสุโขทัย หมายถึงการจัดเก็บภาษีตามหลักศิลาจารึก และ “ขนอน” เป็นสถานที่เก็บภาษีในสมัยกรุงศรีอยุธยา

ข. ผิด — “จกอบ” เป็นคำในสมัยอยุธยา ส่วน “ขนอน” เป็นระบบผูกขาดภาษีในรัตนโกสินทร์

ค. ถูกต้องบางส่วน — “จกอบ” พบในหลักฐานสุโขทัย แต่ “ขนอน” ไม่เกี่ยวข้องกับสมัยอยุธยา

ง. ผิดทั้งหมด — สองคำนี้เป็นคำที่เพิ่งปรากฏในสมัยรัตนโกสินทร์เท่านั้น

เฉลย: ข้อที่ถูกต้องคือ ก. ถูกต้อง

คำอธิบาย : ในสมัยสุโขทัยมีหลักฐานจากศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหง ซึ่งกล่าวถึงการจัดเก็บภาษีและใช้คำว่า “จกอบ” เพื่อหมายถึงกิจการภาษีหรือการศุลกากรในสมัยนั้น (ข้อความอ้างอิงถึง “จกอบ” ในบริบทสุโขทัย) ส่วนในสมัยกรุงศรีอยุธยา มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจเก็บภาษีขาเข้า-ขาออกเรียกว่า “พระคลังสินค้า” และมีสถานที่สำหรับการภาษีเรียกว่า “ขนอน” (ข้อความระบุชัดเจนว่า “มีสถานที่สำหรับการภาษี เรียกว่า ‘ขนอน’”) ดังนั้นคำตอบ จึงสอดคล้องกับหลักฐานประวัติศาสตร์ตามที่อธิบายในเนื้อหา — ทั้งสองคำเป็นศัพท์/แนวปฏิบัติที่ปรากฏในยุคต่างกัน และมีความหมายสัมพันธ์กับการจัดเก็บภาษีและสถานที่เก็บภาษีในยุคนั้น ๆ การยอมรับความหมายเชิงประวัติศาสตร์เช่นนี้ช่วยให้เข้าใจวิวัฒนาการของกิจการศุลกากรของไทยตั้งแต่ยุคแรกเริ่มจนถึงสมัยใหม่

8. ในปัจจุบัน ภารกิจหลักของกรมศุลกากรตามข้อความที่ให้มานั้นรวมถึงข้อใดต่อไปนี้ *ถูกต้องครบถ้วนที่สุด?*

ก. มุ่งเน้นเฉพาะการจัดเก็บภาษีอากรจากการนำเข้าและส่งออกเท่านั้น

ข. มีภารกิจทั้งการจัดเก็บภาษีอากร การปราบปรามการกระทำความผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการเสนอแนะทางนโยบายด้านการจัดเก็บอากร แต่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับการส่งเสริมการค้า

ค. ขยายบทบาทจากการเก็บภาษีไปสู่การส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ อำนวยความสะดวกทางการค้า ปกป้องผลประโยชน์ของประเทศและประชาชน รวมทั้งการปราบปรามการกระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากร และการเสนอแนะทางนโยบายด้านการจัดเก็บอากร

ง. มุ่งเน้นเพียงการประสานงานกับหน่วยงานศุลกากรต่างประเทศโดยไม่มีบทบาทในการจัดเก็บภาษีภายในประเทศ

เฉลย: ถูกต้องที่สุดคือ ค. ขยายบทบาทจากการเก็บภาษีไปสู่การส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ...

คำอธิบาย: “ปัจจุบันกรมศุลกากร ได้พัฒนาบทบาทและหน้าที่จากเดิมซึ่งมุ่งเน้นการจัดเก็บภาษีอากรการนำเข้าสินค้าเข้าและส่งออกสินค้าออก เป็นการมุ่งเน้นพัฒนาส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ การอำนวยความสะดวกทางการค้า และการปกป้องสังคม” — นั่นคือบทบาทได้ขยายกว้างกว่าการจัดเก็บภาษีเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ข้อความยังระบุภารกิจเกี่ยวกับการปราบปรามการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร และรวมถึงการเสนอแนะนโยบายในการจัดเก็บอากรและการส่งเสริมหรือสนับสนุนการผลิตและการส่งออกเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของประเทศและประชาชน ดังนั้นตัวเลือก ค ซึ่งรวมเอาทุกองค์ประกอบที่กล่าวมาไว้ด้วยกันเป็นคำตอบที่ครบถ้วนที่สุด ตัวเลือก ก และ ข มีข้อจำกัดหรือขาดความครบถ้วนในประเด็นการส่งเสริมการค้าและการอำนวยความสะดวก ซึ่งข้อความต้น

ทางระบุว่าเป็นหน้าที่ที่พัฒนาขึ้นมาแล้ว ส่วน ง เป็นข้อที่ผิดเพราะลดบทบาทหลักของกรมศุลกากรลงอย่างมากและไม่สอดคล้องกับเนื้อหาที่ให้มา

9. ตามข้อมูลที่นำเสนอ หน่วยงานด้านการประสานงานศุลกากรในต่างประเทศของไทยมีการตั้งสำนักงานที่เมืองใดบ้างต่อไปนี้ (เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด)
- กรุงบรัสเซลส์ — ฮ่องกง — นครกวางโจว
 - กรุงลอนดอน — สิงคโปร์ — โตเกียว
 - กรุงปารีส — ฮ่องกง — กัวลาลัมเปอร์
 - กรุงบรัสเซลส์ — โตเกียว — ลอสแอนเจลิส

เฉลย: คำตอบที่ถูกต้องคือ ก. กรุงบรัสเซลส์ — ฮ่องกง — นครกวางโจว

คำอธิบาย: “มีกลุ่มที่ปรึกษาการศุลกากรในต่างประเทศ ซึ่งเป็นหน่วยงานด้านวิชาการ... ได้แก่ สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากรประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ สำนักงานศุลกากรประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองฮ่องกง และงานที่ปรึกษาการศุลกากรประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครกวางโจว” — ดังนั้นตัวเลือกที่ตรงกับรายการทั้งสามคือ ข้อ ก ซึ่งระบุกรุงบรัสเซลส์ (สำนักงานที่ปรึกษาการศุลกากรประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์), ฮ่องกง (สำนักงานศุลกากรประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองฮ่องกง) และนครกวางโจว (ที่ปรึกษาการศุลกากรประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครกวางโจว) ข้ออื่น ๆ เป็นรายชื่อเมืองที่ไม่ได้ปรากฏในข้อความต้นทาง ดังนั้นคำตอบ ก ถูกต้องตามข้อความที่ให้มา การมีสำนักงาน/ที่ปรึกษาในต่างประเทศเช่นนี้สะท้อนถึงบทบาทระหว่างประเทศของกรมศุลกากรทั้งในด้านการเป็นตัวแทนเจรจา การประสานงานทางวิชาการ และการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งในเรื่องศุลกากรกับหน่วยงานต่างประเทศ

10. เหตุการณ์ใดที่ถือเป็นหลักฐานสำคัญในการกำหนดให้วันที่ 4 กรกฎาคม ของทุกปี เป็นวันคล้ายวันสถาปนากรมศุลกากร สืบต่อกันตลอดมา
- การจัดตั้ง หอรัษฎากรพิพัฒน์ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - การตราพระราชบัญญัติสำหรับ หอรัษฎากรพิพัฒน์ และประกาศใช้ในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2417
 - การตราพระราชบัญญัติยกฐานะ กรมพระคลังมหาสมบัติ ขึ้นเป็น กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ เมื่อปี พ.ศ. 2433
 - การทำ สนธิสัญญาเบาว์ริง กับประเทศอังกฤษในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

เฉลยข้อ 10: ข.

อธิบายละเอียด:

- ข. การตราพระราชบัญญัติสำหรับหอรัษฎากรพิพัฒน์ และประกาศใช้ในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2417 (คำตอบที่ถูกต้อง)
 - ข้อมูลที่ท่านให้ไว้ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) ได้มีการจัดตั้ง หอรัษฎากรพิพัฒน์ เพื่อรวบรวมเงินรายได้จากการจัดเก็บภาษีขาเข้าและขาออกเป็นรายได้ของรัฐ และได้มีการ ประกาศใช้ตราพระราชบัญญัติสำหรับหอรัษฎากรพิพัฒน์ เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2417 ดังนั้น จึงถือเอาวันที่ 4 กรกฎาคม ของทุกปี เป็นวันคล้ายวันสถาปนากรมศุลกากร (ซึ่งมีรากฐานมาจากส่วนงานจัดเก็บภาษีขาเข้าขาออกภายใต้หอรัษฎากรพิพัฒน์) สืบต่อมา
- ก. การจัดตั้งหอรัษฎากรพิพัฒน์ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (คำตอบไม่ถูกต้อง)

- การจัดตั้งหอรัษฎากรพิพัฒน์เป็นจุดเริ่มต้นของแนวคิดในการรวบรวมรายได้ของรัฐที่กระจายให้มารวมอยู่ที่เดียวกัน แต่การนับวันสถาปนานั้น ยึดถือตามวันที่มีการ "ประกาศใช้ตราพระราชบัญญัติ" ซึ่งเป็นขั้นตอนทางกฎหมายที่ทำให้การจัดตั้งมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการ
- ค. การตราพระราชบัญญัติยกฐานะกรมพระคลังมหาสมบัติขึ้นเป็นกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ เมื่อปี พ.ศ. 2433 (คำตอบไม่ถูกต้อง)
 - เหตุการณ์นี้เป็นขั้นตอนการปรับโครงสร้างองค์กรครั้งสำคัญในเวลาต่อมา ซึ่งทำให้ กรมศุลกากร ถูกจัดตั้งเป็นหน่วยงานหนึ่งในแผนกรมเจ้าจำนวนเก็บเงินภาษีอากร ภายใต้ กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ อย่างเป็นทางการ แต่ไม่ใช่จุดเริ่มต้นของการกำหนดวันสถาปนาของกรมศุลกากร
- ง. การทำสนธิสัญญาเบาว์ริงกับประเทศอังกฤษในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (คำตอบไม่ถูกต้อง)
 - สนธิสัญญาเบาว์ริงเกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4 และส่งผลกระทบอย่างมากต่อกิจการศุลกากรของไทย โดยการยกเลิกการเก็บค่าธรรมเนียมปากเรือ และเปลี่ยนมาเก็บภาษีสินค้าขาเข้าในอัตราคงที่ที่ 100 ชัก 3 ซึ่งทำให้ประเทศขาดรายได้จากภาษีศุลกากรเป็นจำนวนมาก แต่ไม่ใช่เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดวันสถาปนา

-
11. ในสมัยสุโขทัย ภาษีหรือกิจกรรมศุลกากรที่ปรากฏหลักฐานในศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงนั้น เรียกว่าอะไร และมีลักษณะสำคัญที่โดดเด่นในช่วงหนึ่งคืออะไร
- ก. จกอบ และมีการยกเว้นแก่ผู้มาค้าขายในช่วงระยะเวลาหนึ่ง
 - ข. พระคลังสินค้า และมีหน้าที่ด้านตรวจเก็บภาษีขาเข้าขาออกโดยเฉพาะ
 - ค. ขนอน และเก็บภาษีจากระวางบรรทุกสินค้าและจากสินค้า
 - ง. ระบบเจ้าภาษีนายอากร และเป็นการประมูลผูกขาดการเรียกเก็บภาษีอากร

เฉลยข้อ 11: ก. จกอบ และมีการยกเว้นแก่ผู้มาค้าขายในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

อธิบายละเอียด:

- ก. จกอบ และมีการยกเว้นแก่ผู้มาค้าขายในช่วงระยะเวลาหนึ่ง (คำตอบที่ถูกต้อง)
 - ตามข้อมูลระบุว่า กิจการภาษี หรือการศุลกากร มีมาตั้งแต่ก่อนสมัยสุโขทัย และจากหลักฐานศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหง เรียกว่า "จกอบ" นอกจากนี้ ในหลักฐานยังปรากฏข้อความว่า "เจ้าเมืองบ่อเอ็จจกอบในไพร่ลู่ทาง" ซึ่งบ่งชี้ว่าในช่วงเวลาดังกล่าว กรุงสุโขทัยได้มีประกาศ ยกเว้นการเก็บภาษี "จกอบ" หรือ "จกอบ" นี้แก่ผู้ที่มาค้าขาย ทำให้เป็นลักษณะสำคัญที่โดดเด่นในช่วงนั้น
 - ข. พระคลังสินค้า และมีหน้าที่ด้านตรวจเก็บภาษีขาเข้าขาออกโดยเฉพาะ (คำตอบไม่ถูกต้อง)
 - "พระคลังสินค้า" เป็นชื่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่ด้านตรวจเก็บภาษีขาเข้าขาออกเฉพาะใน สมัยกรุงศรีอยุธยา ไม่ใช่สมัยสุโขทัย
 - ค. ขนอน และเก็บภาษีจากระวางบรรทุกสินค้าและจากสินค้า (คำตอบไม่ถูกต้อง)
 - "ขนอน" เป็นชื่อสถานที่สำหรับการเก็บภาษีใน สมัยกรุงศรีอยุธยา โดยเก็บภาษีจากระวางบรรทุกสินค้าและจากสินค้า ไม่ใช่ชื่อเรียกกิจกรรมภาษีในสมัยสุโขทัย
 - ง. ระบบเจ้าภาษีนายอากร และเป็นการประมูลผูกขาดการเรียกเก็บภาษีอากร (คำตอบไม่ถูกต้อง)
 - "ระบบเจ้าภาษีนายอากร" เป็นระบบการประมูลผูกขาดการเรียกเก็บภาษีอากร ซึ่งเกิดขึ้นใน สมัยรัตนโกสินทร์ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3) ไม่ใช่สมัยสุโขทัย
-

12. วิสัยทัศน์ของกรมศุลกากรในปัจจุบัน มุ่งเน้นสิ่งสำคัญที่สุดในข้อใดต่อไปนี้
- การเป็นองค์กรที่เน้นเฉพาะการจัดเก็บรายได้ทางภาษีอากร
 - การเป็นองค์กรศุลกากรชั้นนำ ที่ส่งเสริมความยั่งยืนของเศรษฐกิจและความปลอดภัยของสังคม ด้วยนวัตกรรมและบริการที่เป็นเลิศ
 - การเน้นการตรวจจับและจับกุมสินค้าผิดกฎหมายเป็นหลัก
 - การสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านด้านแรงงานข้ามชาติ

เฉลย : ข.

อธิบาย: วิสัยทัศน์กรมศุลกากรที่ประกาศอย่างเป็นทางการคือ

“องค์กรศุลกากรชั้นนำ ที่มุ่งส่งเสริมความยั่งยืนของเศรษฐกิจและความปลอดภัยของสังคม ด้วยนวัตกรรมและบริการที่เป็นเลิศ”

องค์ประกอบสำคัญมี 4 แกนหลัก ได้แก่

- องค์กรศุลกากรชั้นนำ – สะท้อนภาพลักษณ์ระดับสากล
- ส่งเสริมความยั่งยืนเศรษฐกิจ – ไม่ใช่แค่เก็บภาษี แต่ต้องช่วยลดต้นทุนโลจิสติกส์ อำนวยความสะดวกการค้า
- สร้างความปลอดภัยสังคม – ป้องกันของผิดกฎหมาย ยาเสพติด การค้ามนุษย์ ฯลฯ
- ใช้นวัตกรรมและบริการเป็นเลิศ – เช่น Digital Customs, AI scanning, e-Customs

ตัวเลือกอื่นไม่ถูกต้องเพราะ

- ก. เน้นเฉพาะ “จัดเก็บรายได้” ขัดกับแนวคิดศุลกากรยุคใหม่
- ค. การจับกุมเป็นเพียงส่วนหนึ่ง ไม่ใช่วิสัยทัศน์
- ง. ไม่เกี่ยวกับบทบาทหลักของศุลกากร

13. ข้อใดต่อไปนี้ “ไม่ใช่พันธกิจ” ของกรมศุลกากร

- อำนวยความสะดวกทางการค้าและส่งเสริมระบบโลจิสติกส์ของประเทศ
- ส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศด้วยมาตรการทางศุลกากรและข้อมูลการค้าระหว่างประเทศ
- จัดเก็บภาษีอากรอย่างเป็นธรรม โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ
- ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและเชิงอนุรักษ์ทั่วประเทศ

เฉลย : ง.

อธิบายละเอียด: พันธกิจของกรมศุลกากรมี 4 ข้อสำคัญ คือ

- อำนวยความสะดวกทางการค้าและโลจิสติกส์
- ส่งเสริมเศรษฐกิจด้วยมาตรการศุลกากรและข้อมูลการค้าระหว่างประเทศ
- เพิ่มขีดความสามารถในการปกป้องสังคมด้วยระบบควบคุมทางศุลกากร
- จัดเก็บภาษีอากรอย่างเป็นธรรม โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ

จะเห็นได้ว่าเน้น “การค้า-เศรษฐกิจ-ความปลอดภัย-รายได้รัฐ”

“การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ” เป็นหน้าที่ของหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ไม่ใช่พันธกิจของกรมศุลกากร ซึ่งเป็นเหตุผลให้ **ง. เป็นตัวเลือกที่ไม่ใช่พันธกิจ**

14. ข้อใดต่อไปนี้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ข้อที่ 3 ของกรมศุลกากร มากที่สุด
- พัฒนาระบบควบคุมทางศุลกากรให้มีประสิทธิภาพและเชื่อมโยงกัน เพื่อให้สังคมปลอดภัย
 - พัฒนามาตรการศุลกากรและข้อมูลการค้าระหว่างประเทศเพื่อเชื่อมโยงการค้าโลก
 - พัฒนาสมรรถนะบุคลากรและนวัตกรรมองค์กรในยุคดิจิทัล
 - เพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีอากรให้เป็นธรรม

เฉลย : ก.

อธิบายละเอียด: ยุทธศาสตร์กรมศุลกากรมี 5 ข้อ โดยยุทธศาสตร์ ข้อที่ 3 คือ

“พัฒนาระบบควบคุมทางศุลกากรให้มีประสิทธิภาพและเชื่อมโยงกัน

เป้าประสงค์ : เพื่อให้การตรวจสอบและควบคุมทางศุลกากรมีประสิทธิภาพ และสร้างสังคมปลอดภัย”

การควบคุมหมายถึง

- การตรวจสอบการนำเข้า-ส่งออก
- การป้องกันลักลอบขนยาเสพติด อาวุธ ของเถื่อน
- การใช้เทคโนโลยี เช่น X-ray, AI risk management
- ระบบข้อมูลที่เชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงาน

ตัวเลือก ก. จึงตรงกับถ้อยคำในยุทธศาสตร์ที่สุด

ตัวเลือกอื่นไม่ใช่ยุทธศาสตร์ข้อที่ 3 เพราะ

- ข. คือยุทธศาสตร์ข้อ 2
- ค. คือยุทธศาสตร์ข้อ 5
- ง. คือยุทธศาสตร์ข้อ 4

-
15. ข้อใด “ตรงกับค่านิยมองค์กร ISMILE” ของกรมศุลกากร

- Integrity – Service Mind – Modernization – Innovation – Learning – Expert
- International – Safety – Mission – Intelligence – Leadership – Efficiency
- Integrity – Smart – Modern – Intelligence – Link – Economy
- Innovation – Service – Monitoring – Integrity – Logistics – Expert

เฉลย : ก.

อธิบายละเอียด: ค่านิยมองค์กรของกรมศุลกากร คือคำย่อ ISMILE ซึ่งแยกเป็นองค์ประกอบดังนี้

- I – Integrity : ความสุจริต
เน้นความโปร่งใส ซื่อสัตย์ เพราะงานศุลกากรเกี่ยวข้องกับด่านชายแดน-ด้านการค้า
- S – Service Mind / Self-esteem : จิตบริการ
เจ้าหน้าที่ต้องให้บริการอย่างมีอาชีวะ
- M – Modernization : ความทันสมัย
นำเทคโนโลยีใหม่ เช่น Customs Digital Platform
- I – Innovation : นวัตกรรม
พัฒนาเครื่องมือ AI-ระบบเสี่ยงภัย (Risk Management)
- L – Learning : การเรียนรู้
พัฒนาความรู้ตลอดเวลา
- E – Expert : ความเชี่ยวชาญ
ยกระดับบุคลากรให้เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านศุลกากร

ตัวเลือก ก. ตรงตามองค์ประกอบทุกประการ ส่วนตัวเลือกอื่นต่างขึ้น ไม่ตรงตามความหมายหรือลำดับอักษร ISMILE

16. ข้อใดคือองค์ประกอบสำคัญที่ไม่ได้ระบุไว้ในวิสัยทัศน์ของกรมศุลกากร?

- ก. การเป็นองค์กรศุลกากรชั้นนำ
- ข. การมุ่งเน้นการจัดเก็บภาษีอากรให้ได้ตามเป้าหมายสูงสุด
- ค. การส่งเสริมความยั่งยืนของเศรษฐกิจและความปลอดภัยของสังคม
- ง. การดำเนินการด้วยนวัตกรรมและบริการที่เป็นเลิศ

คำตอบที่ถูกต้อง: ข. การมุ่งเน้นการจัดเก็บภาษีอากรให้ได้ตามเป้าหมายสูงสุด

คำอธิบาย: วิสัยทัศน์ของกรมศุลกากรระบุไว้ว่า:

"องค์กรศุลกากรชั้นนำ ที่มุ่งส่งเสริมความยั่งยืนของเศรษฐกิจและความปลอดภัยของสังคม ด้วยนวัตกรรมและบริการที่เป็นเลิศ"

- **ตัวเลือก ก.** (การเป็นองค์กรศุลกากรชั้นนำ): มีระบุชัดเจนในวิสัยทัศน์ (องค์กรศุลกากรชั้นนำ)
- **ตัวเลือก ค.** (การส่งเสริมความยั่งยืนของเศรษฐกิจและความปลอดภัยของสังคม): มีระบุชัดเจนในวิสัยทัศน์ (มุ่งส่งเสริมความยั่งยืนของเศรษฐกิจและความปลอดภัยของสังคม)
- **ตัวเลือก ง.** (การดำเนินการด้วยนวัตกรรมและบริการที่เป็นเลิศ): มีระบุชัดเจนในวิสัยทัศน์ (ด้วยนวัตกรรมและบริการที่เป็นเลิศ)
- **ตัวเลือก ข.** (การมุ่งเน้นการจัดเก็บภาษีอากรให้ได้ตามเป้าหมายสูงสุด):
 - ประเด็นเรื่องการจัดเก็บภาษีอากรเป็นส่วนหนึ่งของ **พันธกิจ** ของกรมศุลกากร คือ "จัดเก็บภาษีอากรอย่างเป็นธรรม โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ" และเป็น **ยุทธศาสตร์ที่ 4** ("เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดเก็บภาษีอากร")
 - แต่ไม่ได้ถูกนำมาเป็นถ้อยคำหลักในส่วนของ **วิสัยทัศน์** ซึ่งมุ่งเน้นไปที่บทบาทเชิงรุกในการส่งเสริมเศรษฐกิจและความปลอดภัยของสังคมมากกว่า

ดังนั้น **ตัวเลือก ข.** จึงเป็นองค์ประกอบที่เน้นในส่วนของพันธกิจ/ยุทธศาสตร์ แต่ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของข้อความวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

17. คำนิยมองค์กรของกรมศุลกากรที่ใช้ตัวย่อว่า "S M I L E" ในส่วนของตัวอักษร 'L' หมายถึงข้อใด และสอดคล้องกับพันธกิจหลักของกรมศุลกากรในด้านใดมากที่สุด?

- ก. L - Leader (ความเป็นผู้นำ) และสอดคล้องกับพันธกิจด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้า
- ข. L - Learning (การเรียนรู้) และสอดคล้องกับพันธกิจด้านการเพิ่มขีดความสามารถในการปกป้องสังคมให้ปลอดภัย
- ค. L - Lawfulness (การปฏิบัติตามกฎหมาย) และสอดคล้องกับพันธกิจด้านการจัดเก็บภาษีอากรอย่างเป็นธรรม
- ง. L - Learning (การเรียนรู้) และสอดคล้องกับพันธกิจด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศด้วยมาตรการทางศุลกากร

คำตอบที่ถูกต้อง: ข.

คำอธิบาย คำนิยมองค์กร (S M I L E):

- I - Integrity : ความสุจริต
- S - Service Mind/Self-esteem: จิตบริการ

- M - Modernization : ความทันสมัย
- I - Innovation : นวัตกรรม
- L - Learning : การเรียนรู้
- E - Expert : ความเชี่ยวชาญ

1. ความหมายของ 'L':

- ตัวอักษร 'L' ในคำนิยาม S M I L E หมายถึง Learning (การเรียนรู้)
- ดังนั้น ตัวเลือก ก. และ ค. ที่ระบุเป็น Leader หรือ Lawfulness จึงเป็นคำตอบที่ผิด

2. ความสอดคล้องกับพันธกิจ:

- พันธกิจของกรมศุลกากรคือ:
 1. อำนวยความสะดวกทางการค้า
 2. ส่งเสริมเศรษฐกิจ
 3. เพิ่มขีดความสามารถในการปกป้องสังคมให้ปลอดภัยด้วยระบบควบคุมทางศุลกากร
 4. จัดเก็บภาษีอากรอย่างเป็นธรรม
- การที่กรมศุลกากรจะสามารถ "เพิ่มขีดความสามารถในการปกป้องสังคมให้ปลอดภัย" จากสิ่งผิดกฎหมายหรือสินค้าอันตรายต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นอย่างยิ่ง ที่บุคลากรจะต้องมีการ "เรียนรู้ (Learning)" อย่างต่อเนื่อง
- การเรียนรู้เป็นกุญแจสำคัญในการรับมือกับรูปแบบอาชญากรรมการค้าที่เปลี่ยนแปลงไป การใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ในการควบคุม (ซึ่งรวมถึงการใช้ระบบควบคุมทางศุลกากร) และการพัฒนาความเชี่ยวชาญเพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis) เพื่อคัดกรองสินค้าที่อาจเป็นอันตรายต่อสังคม
- พันธกิจด้านอื่น ๆ ก็ใช้การเรียนรู้เช่นกัน แต่การป้องกันสังคมให้ปลอดภัยเป็นภารกิจที่ต้องใช้ความเชี่ยวชาญและความรู้ที่ก้าวหน้าที่สุดในการตรวจจับและการสืบสวน ซึ่งตรงกับแนวคิดเรื่องการเรียนรู้และพัฒนาสมรรถนะบุคลากรอย่างยิ่ง (สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 5 ที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร/นวัตกรรม)

• สรุปความสอดคล้อง:

- ตัวเลือก ข. (Learning และ พันธกิจปกป้องสังคม): การปกป้องสังคมต้องอาศัยการเรียนรู้และพัฒนาความเชี่ยวชาญอย่างต่อเนื่องเพื่อตามทันภัยคุกคามใหม่ๆ จึงมีความสอดคล้องกันมากที่สุด
- ตัวเลือก ง. (Learning และ พันธกิจส่งเสริมเศรษฐกิจ): แม้จะใช้การเรียนรู้ แต่พันธกิจส่งเสริมเศรษฐกิจมักจะผูกโยงกับ Modernization (M) และ Innovation (I) เพื่อสร้างบริการที่เป็นเลิศและอำนวยความสะดวกทางการค้ามากกว่า

ดังนั้น ตัวเลือก ข. จึงเป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเนื่องจาก L คือ Learning และเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนพันธกิจด้านการรักษาความปลอดภัยของสังคมให้ทันต่อสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไป

18. ข้อใด “สอดคล้องที่สุด” กับ นโยบายหลักด้านรัฐ สังคม และสิ่งแวดล้อม ของกรมศุลกากร
- ก. การจัดทำช่องทางรับฟังความคิดเห็นผู้ประกอบการผ่านระบบออนไลน์ทุกเดือน
 - ข. การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรม
 - ค. การพัฒนาระบบควบคุมทางศุลกากรให้มีประสิทธิภาพและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างประเทศ
 - ง. การจัดทำหลักสูตรอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของบุคลากรทุกระดับ

เฉลย : ค

อธิบาย นโยบายด้านรัฐ สังคม และสิ่งแวดล้อม เน้น พัฒนาระบบควบคุมทางศุลกากรให้มีประสิทธิภาพ เชื่อมโยงข้อมูล สร้างศักยภาพในการจัดเก็บรายได้ และป้องกัน/ปราบปรามการกระทำผิด ซึ่งเป็นบทบาทสำคัญของศุลกากรในมิติรัฐและสังคม เช่น

- การเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารกับประเทศต่าง ๆ
- การบริหารความเสี่ยง
- ปราบปรามสินค้าผิดกฎหมาย
- ปกป้องผลประโยชน์รัฐและสิ่งแวดล้อม

ตัวเลือก ค สะท้อน หัวใจของนโยบายนี้โดยตรง จึงถูกที่สุด

ส่วนข้ออื่นเป็นของแต่ละด้าน เช่น ผู้ปฏิบัติงาน/องค์การ/ผู้รับบริการ

.....

19. ข้อใดเป็น **แนวทางปฏิบัติ**ของด้าน**ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย**

- ก. จัดทำแผนโครงการปราบปรามสินค้าผิดกฎหมายเพื่อปกป้องผลประโยชน์รัฐ
- ข. จัดให้มีช่องทางให้ผู้ประกอบการเสนอแนะแนวทางพัฒนาการนำเข้า-ส่งออก
- ค. จัดให้มีการประเมินตนเองตามตัวชี้วัดด้านธรรมาภิบาล
- ง. จัดหาหลักสูตรทักษะดิจิทัลเพื่อพัฒนาบุคลากรสู่ยุค 4.0

เฉลย : ข

อธิบาย ด้าน**ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย** เน้น **อำนวยความสะดวก โปร่งใส ลดต้นทุน และสร้างช่องทางให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมจริง**

แนวทางที่ให้ไว้ ได้แก่

- ช่องทางแลกเปลี่ยนความเห็น ข้อเสนอแนะ ปัญหา
- ปรับรูปแบบงานให้เกิดการบูรณาการ
- ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพิธีการศุลกากร
- ประชาสัมพันธ์ข้อมูลผ่านสื่อออนไลน์

ตัวเลือก **ข** ตรงกับข้อความในเอกสารแบบชัดเจนที่สุด

ข้อ ก เป็นของด้านรัฐ/สังคม

ข้อ ค เป็นของระบบกำกับดูแลองค์การที่ดี

ข้อ ง เป็นของด้านผู้ปฏิบัติงาน

.....

20. ข้อใดเป็นหัวใจสำคัญของ **ด้านองค์การ (องค์กรคุณธรรม)**

- ก. การพัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อการดำเนินพิธีการศุลกากร
- ข. การเสริมสร้างให้บุคลากรปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์
- ค. การเพิ่มช่องทางรับฟังข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการ
- ง. การบริหารความเสี่ยงเพื่อลดต้นทุนทางการค้า

เฉลย : ข

อธิบาย ด้าน**องค์การมุ่งเน้น ศุลกากรคุณธรรม** ได้แก่

- เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีธรรมาภิบาล
- ปลุกจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม
- ยกระดับความโปร่งใสให้สังคมยอมรับ
- ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสุจริตสามารถทบทวนการชำระภาษี

ตัวเลือก ข จึงตรงแก่นสุดของนโยบายนี้ ส่วนข้ออื่นเป็นของด้านอื่น เช่น ระบบเทคโนโลยีและบริการ

21. ข้อใดเป็นนโยบายสำคัญของ **ด้านผู้ปฏิบัติงาน**

- ก. พัฒนาสมรรถนะบุคลากรให้รองรับยุคดิจิทัล และเพิ่มทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ข. ปรับปรุงกระบวนการศุลกากรเพื่อลดค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการ
- ค. ยกระดับความโปร่งใสในการให้บริการแก่ประชาชน
- ง. ส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลข่าวสารระหว่างประเทศ

เฉลย : ก

อธิบาย ด้านผู้ปฏิบัติงานเน้นการพัฒนา **สมรรถนะบุคลากร (Competency)** เช่น

- ทักษะด้านดิจิทัล
- การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- การวิเคราะห์ข้อมูล
- การมีความรู้เพื่อรองรับงานยุคใหม่
- การสร้างนวัตกรรม

ตัวเลือก ก ตรงที่สุด

22. ข้อใดต่อไปนี้ **สะท้อนหลักปฏิบัติ** ที่กรมศุลกากรกำหนดไว้เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตาม “นโยบายกำกับดูแลองค์การที่ดี”

- ก. การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์บนโซเชียลมีเดีย
- ข. การจัดระบบบริหารธรรมาภิบาลที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้บุคลากรปฏิบัติตามมาตรฐานอย่างเคร่งครัด
- ค. การจัดโครงการอบรมพัฒนาทักษะเจ้าหน้าที่ศุลกากร
- ง. การสร้างช่องทางให้ผู้ประกอบการส่งข้อเสนอแนะ

เฉลย : ข

อธิบาย หลักปฏิบัติ 5 ข้อที่กำหนดไว้ ได้แก่

1. สื่อสารให้บุคลากรทุกคนเข้าใจนโยบาย
2. จัดระบบบริหารธรรมาภิบาลที่มีประสิทธิภาพ → **ข้อ ข**
3. ส่งเสริมการรายงานโดยสุจริต
4. ปรับปรุงนโยบายทุกปี
5. ประเมินผลตามตัวชี้วัดอย่างเป็นระบบ

ตัวเลือก ข จึงตรงที่สุด

23. หากมีเจ้าหน้าที่สงสัยว่าพฤติกรรมใดอาจ “ขัดต่อนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดี” เจ้าหน้าที่ควรทำอย่างไร ตามแนวทางในเอกสาร

- ก. เก็บเรื่องไว้เอง ไม่ต้องรายงานเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหา
- ข. รายงานโดยสุจริต และถือข้อมูลเป็นความลับ ตามระดับชั้นบังคับบัญชา
- ค. แจ้งผู้ประกอบการให้ทราบและให้คำเตือน
- ง. ส่งเรื่องให้คณะกรรมการสอบสวนวินัยทันทีโดยไม่ต้องผ่านผู้บังคับบัญชา

เฉลย : ข

อธิบาย ในเอกสารระบุว่า

- กรมศุลกากร “คาดหวังให้มีการรายงานโดยสุจริต”
- ข้อมูลที่รายงานให้ถือเป็นความลับ
- ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ให้คำแนะนำและสอดส่องดูแลผู้ใต้บังคับบัญชา

ดังนั้นคำตอบที่ตรงที่สุดคือ การรายงานอย่างสุจริตตามลำดับชั้น พร้อมรักษาความลับ

-
24. หากบุคลากรมีข้อสงสัยเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในนโยบายกำกับดูแลองค์การที่ดี ควรติดต่อหน่วยงานใด
- ฝ่ายอำนวยความสะดวกทางการค้า
 - กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร โทร. 20-6229
 - ส่วนตรวจสอบภายใน
 - งานประชาสัมพันธ์กรมศุลกากร

เฉลย : ข

อธิบาย เอกสารระบุชัดเจนว่า

“หากผู้ใดมีข้อสงสัย... สามารถติดต่อกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร โทร. 20-6229” จึงตอบข้อ ข

-
25. ข้อใด *ไม่ใช่* นโยบายหลัก ๔ ด้าน ตามกรอบนโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดีของกรมศุลกากรที่กำหนดไว้
- ด้านรัฐ สังคม และสิ่งแวดล้อม
 - ด้านผู้ปฏิบัติงาน
 - ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล
 - ด้านองค์การ

เฉลย ข้อ 25:

คำตอบที่ถูกต้องคือ ค. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล

คำอธิบาย: กรมศุลกากรได้กำหนดแนวทางปฏิบัติภายใต้กรอบนโยบายหลักในการกำกับดูแลองค์การที่ดีไว้ ๔ ด้านอย่างชัดเจน เพื่อเป็นหลักในการบริหารราชการตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งทั้ง ๔ ด้านนั้น ได้แก่:

1. ด้านรัฐ สังคม และสิ่งแวดล้อม (Policy on State, Society, and Environment)
2. ด้านผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Policy on Service Recipients and Stakeholders)
3. ด้านองค์การ (Policy on Organization)
4. ด้านผู้ปฏิบัติงาน (Policy on Personnel)

ตัวเลือก ก., ข., และ ง. เป็นนโยบายหลักที่กำหนดไว้จริงในกรอบนโยบายฯ ส่วน **ตัวเลือก ค. ด้านการบริหาร**

จัดการทรัพยากรบุคคล นั้น *ไม่ใช่* ชื่อด้านนโยบายหลักที่ปรากฏโดยตรง แต่เนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากร

บุคคลจะถูกรวมอยู่ใน **ด้านผู้ปฏิบัติงาน** ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร นวัตกรรม และการบริหารจัดการองค์กรสู่ยุคดิจิทัล ดังนั้น จึงถือว่า **ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล** ไม่ใช่หนึ่งใน ๔ ด้านหลักตามที่ระบุไว้ในแผนภาพของกรมศุลกากร

-
26. ข้อใดเป็นส่วนหนึ่งของ **นโยบายหลัก** ในด้าน 'รัฐ สังคม และสิ่งแวดล้อม' ของกรมศุลกากรตามข้อมูลที่กำหนด
- มุ่งเน้นการให้บริการทุกระดับด้วยความประทับใจแก่ผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับการอำนวยความสะดวก
 - เสริมสร้างและปลูกจิตสำนึกให้บุคลากรของกรมศุลกากรปฏิบัติราชการและปฏิบัติ ตนตามหลักคุณธรรม
 - มุ่งมั่นปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของรัฐ และขจัดภัยต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
 - ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

เฉลย ข้อ 26:

คำตอบที่ถูกต้องคือ ค. มุ่งมั่นปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของรัฐ และจัดภัยต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

คำอธิบาย: นโยบายหลักในด้าน 'รัฐ สังคม และสิ่งแวดล้อม' (ข้อ ๒.๑.๑) มุ่งเน้นที่การพัฒนาระบบควบคุมทางศุลกากรให้มีประสิทธิภาพและเชื่อมโยง รวมถึงการพัฒนามาตรการทางศุลกากรเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจและการค้าโลก โดยมีนโยบายย่อยที่สำคัญข้อหนึ่งคือ:

- มุ่งมั่นปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของรัฐ และจัดภัยต่อ สังคมและสิ่งแวดล้อม (ซึ่งตรงกับ ตัวเลือก ค.)

ในขณะที่:

- ตัวเลือก ก. เป็นนโยบายหลักของด้าน 'ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย' (ข้อ ๒.๑.๒) ซึ่งเน้นการอำนวยความสะดวกและลดค่าใช้จ่าย/ระยะเวลา
- ตัวเลือก ข. เป็นนโยบายหลักของด้าน 'องค์การ' (ข้อ ๒.๑.๓) ซึ่งเน้นการสร้างวัฒนธรรมองค์กรและบุคลากรที่มีคุณธรรมและจริยธรรม (ศุลกากรคุณธรรม)
- ตัวเลือก ง. เป็นนโยบายหลักของด้าน 'ผู้ปฏิบัติงาน' (ข้อ ๒.๑.๔) ซึ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะและขีดความสามารถของบุคลากร

ดังนั้น การปราบปรามการกระทำผิดกฎหมายจึงเป็นภารกิจหลักที่เชื่อมโยงกับผลประโยชน์ของรัฐและปัญหาสังคม/สิ่งแวดล้อมโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของด้านนี้

27. แนวทางปฏิบัติภายใต้นโยบายหลักด้าน 'ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย' (ข้อ ๒.๑.๒) ข้อใดที่แสดงถึงการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการอำนวยความสะดวก

- ก. จัดให้มีช่องทางในการประสานการปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนข้อมูลองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ระหว่างศุลกากรประเทศต่าง ๆ
- ข. จัดให้มีการเผยแพร่คุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการที่จะเกษียณอายุราชการ
- ค. จัดให้มีระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการในการดำเนินพิธีการทางศุลกากร
- ง. จัดให้มีการดำเนินการจัดหลักสูตรฝึกอบรมตามโครงการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลและเทคโนโลยี

เฉลย ข้อ 27:

คำตอบที่ถูกต้องคือ ค. จัดให้มีระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการในการดำเนินพิธีการทางศุลกากร

คำอธิบาย: นโยบายด้าน 'ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย' (ข้อ ๒.๑.๒) มุ่งเน้นการพัฒนากระบวนการทางศุลกากรเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าและระบบโลจิสติกส์ โดยมีแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อลดความยุ่งยากและเพิ่มความสะดวกแก่ผู้ประกอบการ คือ:

- จัดให้มีระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการในการดำเนินพิธีการทางศุลกากร (ซึ่งตรงกับ ตัวเลือก ค.)

ในขณะที่:

- ตัวเลือก ก. เป็นแนวทางปฏิบัติของด้าน 'รัฐ สังคม และสิ่งแวดล้อม' ที่เกี่ยวกับการประสานงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานต่างประเทศและในประเทศ
- ตัวเลือก ข. เป็นแนวทางปฏิบัติของด้าน 'องค์การ' ที่เกี่ยวกับการสร้างศุลกากรคุณธรรมและการถ่ายทอดความรู้/จริยธรรม

- **ตัวเลือก ง.** เป็นแนวทางปฏิบัติของด้าน 'ผู้ปฏิบัติงาน' ที่เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะด้านดิจิทัล แก่บุคลากรภายใน

ดังนั้น **ตัวเลือก ค.** จึงเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ *โดยตรง* เพื่อให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ *ผู้รับบริการภายนอก* ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของนโยบายด้านนี้

28. แนวทางปฏิบัติของกรมศุลกากรภายใต้นโยบายหลักด้าน 'องค์การ' ข้อ ๒.๑.๓ ได้กล่าวถึงการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการที่สุจริตอย่างไร
- กำหนดให้ผู้ประกอบการที่สุจริตต้องรับผิดชอบค่าปรับย้อนหลังทั้งหมดหากมีการชำระภาษีขาด
 - เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการที่สุจริตสามารถเข้าแจ้งความประสงค์ขอชำระภาษีอากรเพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง
 - จัดให้มีระบบการตรวจสอบย้อนหลังแบบสุ่มเท่านั้น โดยไม่มีการแจ้งล่วงหน้า
 - ยกเว้นการเก็บภาษีอากรสำหรับผู้ประกอบการรายใหม่เพื่อส่งเสริมการค้า

เฉลย ข้อ 28:

คำตอบที่ถูกต้องคือ ข. เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการที่สุจริตสามารถเข้าแจ้งความประสงค์ขอชำระภาษีอากรเพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง

คำอธิบาย: นโยบายหลักด้าน 'องค์การ' (ข้อ ๒.๑.๓) เน้นที่การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีอากร การสร้างนวัตกรรม และการบริหารองค์กรสู่ยุคดิจิทัล โดยมีหัวข้อย่อยหนึ่งที่กล่าวถึงการอำนวยความสะดวกแก่

ผู้ประกอบการที่สุจริตคือ "ช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการที่สุจริตแต่อาจชำระค่าอากรและค่าภาษีอื่น ๆ ไว้ไม่ครบถ้วน ได้มีโอกาสทบทวนตนเอง และสามารถชำระค่าอากรและค่าภาษีอื่น ๆ ที่ขาดให้ครบถ้วน"

แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อรองรับเรื่องนี้คือ:

- **เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการที่สุจริตสามารถเข้าแจ้งความประสงค์ขอชำระภาษีอากรเพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง หรือผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (ซึ่งตรงกับ **ตัวเลือก ข.**)**

การดำเนินการนี้แสดงให้เห็นถึงการใช้หลักธรรมาภิบาลและการสร้างศุลกากรคุณธรรม โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมให้เกิดความโปร่งใสและความซื่อสัตย์สุจริตในระบบการค้า ด้วยการให้โอกาสผู้ประกอบการที่ทำผิดพลาดโดยสุจริตสามารถแก้ไขตนเองได้ โดยไม่ถูกดำเนินการตามกฎหมายที่เข้มงวดในทันที ซึ่งแตกต่างจากตัวเลือกอื่น ๆ ที่ไม่สอดคล้องกับหลักการส่งเสริมผู้ประกอบการที่สุจริต

29. ข้อใด สอดคล้องที่สุด กับเจตนารมณ์ของ “มาตรฐานการบริการศุลกากรไทย”

- การเพิ่มบทลงโทษผู้ประกอบการเพื่อลดความผิดพลาด
- การให้บริการด้วยความเป็นมืออาชีพ โปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้
- การควบคุมผู้โดยสารให้ผ่านด่านศุลกากรอย่างเข้มงวดเป็นพิเศษ
- การลดจำนวนเจ้าหน้าที่เพื่อลดขั้นตอนการทำงาน

เฉลย: ข.

อธิบาย: มาตรฐานการบริการศุลกากรไทยถูกจัดทำขึ้นเพื่อยกระดับคุณภาพการบริการต่อประชาชนและผู้ประกอบการ โดยเน้น **ความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ ให้บริการแบบมืออาชีพ** และยึดหลัก

มาตรฐานสากล จึงเกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกเป็นหลัก ไม่ใช่การเพิ่มบทลงโทษหรือการควบคุมเข้มงวดเกินความจำเป็น ข้อ ข. เป็นแก่นสำคัญของเจตนารมณ์ดังกล่าวอย่างแท้จริง

30. การให้บริการทางศุลกากร “โดยไม่แบ่งแยกชนชั้น เชื้อชาติ สีผิว เพศ ฯลฯ” อยู่ในหมวดใดของ
มาตรฐานการบริการ

- ก. มาตรฐานด้านเอกสาร
- ข. มาตรฐานด้านความเป็นธรรม
- ค. มาตรฐานด้านระบบเทคโนโลยี
- ง. มาตรฐานด้านการชำระภาษีอากร

เฉลย: ข.

อธิบาย: ในมาตรฐานการบริการระบุอย่างชัดเจนว่าเจ้าหน้าที่ต้อง “ให้บริการที่เป็นธรรม ไม่ดูถูก แบ่งแยกชนชั้น เชื้อชาติ สีผิว เพศ ฯลฯ” ซึ่งเป็นหัวใจของ มาตรฐานด้านความเป็นธรรมและความเสมอภาค เพื่อให้เพิ่มความเชื่อมั่นและสร้างความพึงพอใจแก่ผู้ใช้บริการทุกกลุ่ม

31. ระยะเวลาเป้าหมายในการ “รับ-ส่งข้อมูลใบขนสินค้าทางระบบอิเล็กทรอนิกส์” ให้แล้วเสร็จ 90% คือเท่าใด

- ก. 2 นาที
- ข. 5 นาที
- ค. 15 นาที
- ง. 30 นาที

เฉลย: ข.

อธิบาย: ข้อ 1.1 ระบุชัดเจนว่า การรับ-ส่งข้อมูลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ตั้งแต่ข้อมูลเข้าสู่ระบบจนระบบออกเลขที่ใบขน ต้องแล้วเสร็จ ภายใน 5 นาที 90% เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ตรงตามเป้าหมายของการอำนวยความสะดวกด้านพิธีการนำเข้า-ส่งออก

32. “การตรวจสอบสินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์” ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกี่นาที (เป้าหมาย 90%)

- ก. 10 นาที
- ข. 15 นาที
- ค. 20 นาที
- ง. 25 นาที

เฉลย: ข.

อธิบาย: มาตรฐาน 1.2 กำหนดว่า ตั้งแต่ตู้สินค้าหรือรถเคลื่อนเข้าเครื่องเอกซเรย์จนเจ้าหน้าที่วิเคราะห์ผลเสร็จต้องใช้เวลา ไม่เกิน 15 นาที เพื่อเพิ่มความรวดเร็วและลดความล่าช้าในกระบวนการตรวจสอบสินค้าในด้านศุลกากร

33. กระบวนการ “เปิดตรวจสินค้า” ต้องใช้เวลาไม่เกินกี่นาที (90%)

- ก. 15 นาที
- ข. 20 นาที
- ค. 30 นาที
- ง. 45 นาที

เฉลย: ค.

อธิบาย: มาตรฐาน 1.3 ระบุว่า ตั้งแต่ผู้ประกอบการยื่นเอกสารให้เจ้าหน้าที่ตรวจสินค้าจนตรวจปล่อยเสร็จ ต้องใช้เวลา 30 นาที โดยไม่รวมเวลาที่ผู้ประกอบการเตรียมสินค้า และกรณีที่ตรวจพบความผิดปกติ ซึ่งเป็นจุดเน้นว่าระบบต้องเร็ว แต่ยังมีขั้นตอนที่มีความเสี่ยงด้านการตรวจสอบ

34. หากผู้โดยสารเดินผ่านช่องแดงที่สนามบิน การตรวจสอบสัมภาระต้องแล้วเสร็จภายในกี่นาที

- ก. 10 นาที
- ข. 15 นาที
- ค. 20 นาที
- ง. 25 นาที

เฉลย: ง.

อธิบาย: มาตรฐาน 1.5 กำหนดว่า การตรวจสอบสัมภาระผู้โดยสารที่ช่องแดงต้องเสร็จภายใน 25 นาที 90% นับจากผู้โดยสารเข้าช่องแดงจนเจ้าหน้าที่ตรวจแจ้งค่าภาษี (ถ้ามี) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้โดยสารให้มากที่สุด

35. การ “ส่มตรวจกระเป๋าด้วยเครื่องเอกซเรย์” ของผู้โดยสารที่เดินทางทางอากาศ (กรณีไม่มีข้อสงสัย) ต้องใช้เวลาต่อกระเป๋าเท่าใด

- ก. 2 นาที ข. 5 นาที ค. 10 นาที ง. 15 นาที

เฉลย: ข.

อธิบาย: จากมาตรฐาน 1.6 ระบุชัดเจนว่า ต้องแล้วเสร็จภายใน 5 นาทีต่อกระเป๋า (90%) ถือเป็นหนึ่งในบริการที่ต้องรวดเร็วมากเพราะเกี่ยวข้องกับผู้โดยสารจำนวนมากในแต่ละเที่ยวบิน

36. การอนุมัติ “จัดตั้งเขตปลอดอากร” ต้องดำเนินการให้เสร็จภายในกี่วัน (เมื่อเอกสารถูกต้องครบถ้วน)

- ก. 7 วัน ข. 15 วัน ค. 25 วัน ง. 30 วัน

เฉลย: ง.

อธิบาย: มาตรฐาน 2.2(1) ระบุว่า การอนุมัติจัดตั้งเขตปลอดอากร ใช้เวลา 30 วัน 90% นับแต่วันรับคำร้อง โดยต้องมีเอกสารครบถ้วนและสถานที่ประกอบการพร้อม ซึ่งสอดคล้องกับขั้นตอนที่ต้องตรวจสอบสภาพพื้นที่ ความปลอดภัย ระบบควบคุมสินค้า ฯลฯ

37. การอนุมัติคืนอากรตาม “มาตรา 19 ทวิ” กรณีมีใบขนสินค้าไม่เกิน 100 ฉบับ ต้องใช้เวลาเท่าใด

- ก. 10 วัน ข. 15 วัน ค. 20 วัน ง. 30 วัน

เฉลย: ข.

อธิบาย: มาตรฐาน 2.3(1) กำหนดว่า ชุดคำขอที่มีใบขนไม่เกิน 100 ฉบับ ต้องอนุมัติคืนอากรภายใน 15 วัน 90% ซึ่งเป็นการช่วยผู้ประกอบการด้านกระแสเงินสดและสนับสนุนการส่งออก โดยอาศัยระบบตรวจเอกสารที่มีประสิทธิภาพ

38. การลงทะเบียนเป็น “ผู้ผ่านพิธีการศุลกากรทางอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้เอกสาร” ต้องดำเนินการให้เสร็จภายในกี่นาที

- ก. 10 นาที ข. 20 นาที ค. 30 นาที ง. 60 นาที

เฉลย: ค.

อธิบาย: มาตรฐาน 4.1 ระบุว่า การลงทะเบียนแบบไร้เอกสารต้องเสร็จใน 30 นาที 90% ตั้งแต่วันคำขอพร้อมเอกสารครบถ้วนจนเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลเข้าระบบเสร็จ เพื่อสนับสนุนการปรับใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์เต็มรูปแบบ (Paperless Customs)

39. ข้อใดไม่ใช่หลักการสำคัญในการพัฒนาระบบการให้บริการทางศุลกากรตามเจตนารมณ์ของกรมศุลกากร ที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบริการศุลกากรไทย (Thai Customs Service Standards)?

- ก. โปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้
ข. เป็นไปตามความคาดหวังของผู้รับบริการ
ค. มีความเป็นมืออาชีพตามมาตรฐานสากล
ง. มุ่งเน้นการดำเนินงานเพื่อประโยชน์สูงสุดของภาครัฐเท่านั้น

เฉลยข้อ 39

คำตอบที่ถูกต้อง: ง. มุ่งเน้นการดำเนินงานเพื่อประโยชน์สูงสุดของภาครัฐเท่านั้น

คำอธิบายโดยละเอียด:

เจตนารมณ์อันแน่วแน่ของกรมศุลกากรในการกำหนดมาตรฐานการบริการศุลกากรไทย คือการให้บริการที่เป็นเลิศ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้รับบริการ/ผู้มาติดต่อเป็นหลัก ซึ่งรวมถึงการเดินทางเข้า-ออก และการนำเข้า-ส่งออก สินค้าระหว่างประเทศ หลักการสำคัญที่กล่าวถึงในเอกสารคือการพัฒนาระบบการให้บริการด้วย ความเป็นมืออาชีพ ตามมาตรฐานสากล, โปร่งใส, เป็นธรรม, ตรวจสอบได้ และ เป็นไปตามความคาดหวังของท่าน (ผู้รับบริการ) ดังนั้น ตัวเลือก ก., ข., และ ค. ล้วนสอดคล้องกับเจตนารมณ์และหลักการที่ระบุไว้ในเอกสารอย่างชัดเจน ส่วนตัวเลือก **ง. มุ่งเน้นการดำเนินงานเพื่อประโยชน์สูงสุดของภาครัฐเท่านั้น** เป็นหลักการที่ไม่สอดคล้อง เพราะเจตนารมณ์ของมาตรฐานนี้คือการสร้างความพึงพอใจและอำนวยความสะดวกให้กับผู้รับบริการอย่างเป็นธรรม ภายใต้กรอบของกฎหมาย แม้ว่ากรมศุลกากรจะต้องทำหน้าที่จัดเก็บภาษีและปกป้องผลประโยชน์ของรัฐบาล แต่การเน้น "ประโยชน์สูงสุดของภาครัฐเท่านั้น" โดยไม่คำนึงถึงผู้รับบริการ/ผู้มาติดต่อนั้น ขัดแย้งกับหลักการของการบริการที่เป็นเลิศและตามมาตรฐานสากลที่เน้นความเป็นธรรมและความโปร่งใส

40. มาตรฐานการบริการศุลกากรไทยระบุถึงคุณลักษณะที่เจ้าหน้าที่ศุลกากรควรปฏิบัติในการให้บริการอย่างไร?
- ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและเคร่งครัดในระเบียบโดยไม่จำเป็นต้องเป็นมิตร
 - ให้ความช่วยเหลือและคำชี้แจงเฉพาะประเด็นข้อสงสัยที่ชัดเจนเท่านั้น
 - ให้บริการที่เป็นธรรม ไม่ดูถูก แบ่งแยกชนชั้น เชื้อชาติ หรือเพศ
 - ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ประกอบการรายใหญ่เท่านั้น เพื่อความรวดเร็วในการบริการ

เฉลยข้อ 40

คำตอบที่ถูกต้อง: ค. ให้บริการที่เป็นธรรม ไม่ดูถูก แบ่งแยกชนชั้น เชื้อชาติ หรือเพศ

คำอธิบาย: มาตรฐานการบริการศุลกากรไทยได้ระบุถึงสิ่งที่กรมศุลกากรมุ่งมั่นที่จะมอบให้เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ โดยหนึ่งในนั้นคือ "การให้บริการที่เป็นธรรม ไม่ดูถูก แบ่งแยกชนชั้น เชื้อชาติ สีผิว เพศ ฯลฯ" ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการบริการสาธารณะที่เป็นสากลและมีความเท่าเทียม

ส่วนตัวเลือกอื่นๆ:

- ก. ขัดแย้งกับข้อความที่ระบุว่า การให้บริการของเจ้าหน้าที่ต้องเป็นมืออาชีพ ด้วยความซื่อสัตย์ เป็นมิตร สุภาพ และมีอัธยาศัยดี
- ข. ขัดแย้งกับข้อความที่ระบุว่า มีการให้ความช่วยเหลือและ/หรือคำชี้แจงที่เป็นประโยชน์เมื่อผู้รับบริการ/ผู้มาติดต่อ มีประเด็นข้อสงสัยหรือข้อโต้แย้ง ไม่ได้จำกัดเฉพาะข้อสงสัยที่ชัดเจนเท่านั้น
- ง. ขัดแย้งกับหลักการที่ระบุว่าต้อง ให้บริการข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง เปิดเผยและต่อเนื่อง และต้อง ให้บริการที่เป็นธรรม ไม่แบ่งแยก

ดังนั้น การให้บริการที่เป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ (ค.) จึงเป็นคุณลักษณะที่ถูกต้องตามมาตรฐานการบริการศุลกากรไทยอย่างชัดเจนที่สุด

41. ตามมาตรฐานระยะเวลาในการให้บริการทางศุลกากรที่กำหนดไว้ ข้อใดมีกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จภายใน 90% ของกรณี โดยใช้เวลานับที่สิ้นสุด?

- การตรวจสอบสินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์
- การชำระค่าภาษีอากรหรือการวางค้ำประกันด้วยเงินสด
- การรับส่งข้อมูลจากผู้ประกอบการทางระบบอิเล็กทรอนิกส์
- การสุ่มตรวจกระเป๋าสตางค์/สัมภาระผู้โดยสารด้วยเครื่องเอกซเรย์ (หากไม่มีกรณีต้องสงสัย)

เฉลยข้อ 41

คำตอบที่ถูกต้อง: ง. การสุ่มตรวจกระเป๋าสตางค์/สัมภาระผู้โดยสารด้วยเครื่องเอกซเรย์ (หากไม่มีกรณีต้องสงสัย)

คำอธิบาย: คำตอบนี้มาจากส่วนของ "มาตรฐานระยะเวลาในการให้บริการทางศุลกากรที่สำคัญ" ซึ่งกำหนดเวลาไว้เป็นนาที (Minute) ดังนี้:

รายการให้บริการ	มาตรฐานระยะเวลาแล้วเสร็จ (90%)
ก. การตรวจสอบสินค้าด้วยเครื่องเอกซเรย์	ภายใน 15 นาที
ข. การชำระค่าภาษีอากรหรือการวางค้ำประกันด้วยเงินสด	ภายใน 6 นาที
ค. การรับส่งข้อมูลจากผู้ประกอบการทางระบบอิเล็กทรอนิกส์	ภายใน 5 นาที
ง. การสุ่มตรวจกระเป๋าเดินทาง/สัมภาระผู้โดยสารด้วยเครื่องเอกซเรย์ (ต่อกระเป๋า)	ภายใน 5 นาที/กระเป๋า

แม้ว่าตัวเลือก ค. และ ง. จะระบุเวลาเป็น 5 นาที เท่ากัน แต่สำหรับ การรับส่งข้อมูลจากผู้ประกอบการทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (ค.) นั้น นับตั้งแต่ข้อมูลใบขนสินค้าเข้าสู่ระบบจนถึงออกจากระบบพร้อมออกเลขที่ใบขนสินค้า ซึ่งเป็นกระบวนการที่ครอบคลุม ส่วน การสุ่มตรวจกระเป๋าเดินทาง/สัมภาระผู้โดยสารด้วยเครื่องเอกซเรย์ (ง.) มีการกำหนดระยะเวลาเป็น 5 นาที/กระเป๋า ซึ่งถือเป็นการวัดต่อหน่วยที่สั้นและจำเพาะเจาะจงที่สุดในรายการที่นำมาเปรียบเทียบในลักษณะต่อหนึ่งรายการดำเนินการ ซึ่งเป็นการทำงานที่ใช้เวลาน้อยที่สุดหากเทียบกับกิจกรรมอื่นๆ ที่เป็น 5 นาที

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาตามตัวเลขที่กำหนดไว้ ตัวเลือก ค. (5 นาที) และ ง. (5 นาที/กระเป๋า) มีตัวเลขระยะเวลาที่สั้นที่สุด แต่เนื่องจาก ง. เป็นการดำเนินการที่วัดผลเป็นต่อหน่วย (ต่อกระเป๋า) และเป็นการจบกระบวนการตรวจสอบด้วยเครื่องเอกซเรย์โดยไม่มีกรณีต้องสงสัย จึงถือเป็นกิจกรรมที่มีระยะเวลาต่อหน่วยสั้นที่สุดในขณะที่ ข. (6 นาที) และ ก. (15 นาที) มีระยะเวลายาวกว่าอย่างชัดเจน

หมายเหตุเพิ่มเติม: ในการออกแบบข้อสอบ ตัวเลือก ค. (5 นาที) และ ง. (5 นาที/กระเป๋า) มีความใกล้เคียงกันมาก แต่ในทางปฏิบัติ กิจกรรมที่วัดผลเป็น 5 นาที/กระเป๋า มักถูกจัดเป็นการบริการที่ใช้เวลาต่อหน่วยน้อยที่สุดในทางปฏิบัติ

42. การให้บริการทางศุลกากรในข้อใดที่กำหนดมาตรฐานระยะเวลาในการดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 90% ของกรณี โดยใช้เวลา 30 วัน?

- ก. การอนุมัติจัดตั้งท่าเรือและโรงพักสินค้า
- ข. การอนุมัติเป็นผู้ประกอบการในเขตปลอดอากร
- ค. การอนุมัติคืนอากรทั่วไปที่มีรายการสินค้าไม่เกิน 50 รายการ/ใบขนสินค้า
- ง. การอนุมัติจัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บน

เฉลยข้อ 42

คำตอบที่ถูกต้อง: ง. การอนุมัติจัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บน

คำอธิบาย: คำตอบนี้เป็นการวัดความจำเกี่ยวกับมาตรฐานระยะเวลาดำเนินการในส่วนของการอนุมัติต่างๆ ซึ่งมีกำหนดระยะเวลาเป็นวัน (Day)

- ก. การอนุมัติจัดตั้งท่าเรือและโรงพักสินค้า: กำหนดระยะเวลาไว้ที่ 25 วัน (นับแต่วันรับคำร้องขอฯ จนถึงวันที่ออกหนังสืออนุมัติ)
- ข. การอนุมัติเป็นผู้ประกอบการในเขตปลอดอากร: กำหนดระยะเวลาไว้ที่ 7 วัน (นับแต่วันรับคำร้องขอฯ จนถึงวันที่ออกหนังสืออนุมัติ)
- ค. การอนุมัติคืนอากรทั่วไปที่มีรายการสินค้าไม่เกิน 50 รายการ/ใบขนสินค้า: กำหนดระยะเวลาไว้ที่ 15 วัน (นับแต่วันรับชุดคำขอฯ จนถึงวันอนุมัติคืนอากร)
- ง. การอนุมัติจัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บน: กำหนดระยะเวลาไว้ที่ 30 วัน (นับแต่วันรับคำร้องขอฯ จนถึงวันที่ออกหนังสืออนุมัติจัดตั้งฯ)

นอกจากนี้ การอนุมัติจัดตั้งเขตปลอดอากร ก็ใช้เวลา 30 วัน เช่นกัน และการวินิจฉัยพิกัตอัตราศุลกากรล่วงหน้าในกรณีที่ 1 ก็ใช้เวลา 30 วัน

แต่จากตัวเลือกที่ให้มา การอนุมัติจัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บน คือรายการที่ใช้เวลา 30 วัน อย่างถูกต้อง

43. สิ่งที่กรมศุลกากรคาดหวังจะได้รับความร่วมมือจากผู้รับบริการ/ผู้มาติดต่อ ตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานการบริการศุลกากรไทย คือข้อใด?

- ก. การมีสิทธิปฏิเสธการตรวจค้นบุคคล/สัมภาระและสินค้า เพื่อรักษาความเป็นส่วนตัว
- ข. การติดต่อพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ด้วยความสุภาพและเป็นมิตร
- ค. การร้องขอให้เจ้าหน้าที่ละเว้นการตรวจสอบเอกสารบางส่วนเพื่อความรวดเร็ว
- ง. การร้องเรียนผ่านช่องทาง Call Center หมายเลข 1332 เพื่อเร่งรัดการให้บริการ

เฉลยข้อ 43

คำตอบที่ถูกต้อง: ข. การให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแก่เจ้าหน้าที่ด้วยความครบถ้วน ถูกต้อง ตามระยะเวลาอันควร
คำอธิบาย: ส่วนสุดท้ายของเอกสารระบุถึง "ความคาดหวังที่จะได้รับจากท่าน" เพื่อให้กรมศุลกากรสามารถให้บริการได้อย่างมีมาตรฐานและสร้างความพึงพอใจ ซึ่งสิ่งที่กรมศุลกากรคาดหวังและขอความร่วมมือจากผู้รับบริการมีดังนี้:

1. ให้ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องแก่เจ้าหน้าที่ด้วยความครบถ้วน ถูกต้อง ตามระยะเวลาอันควร
2. ทำความเข้าใจกฎหมาย ระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและปฏิบัติตามอย่างครบถ้วน
3. ติดต่อพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ด้วยความสุภาพ
4. ให้ความร่วมมือในการตรวจค้นบุคคล/สัมภาระและสินค้า เพื่อวัตถุประสงค์ในการควบคุมทางศุลกากร

พิจารณาตัวเลือกอื่น ๆ:

- ก. การให้สินน้ำใจไม่ถูกระบุในมาตรฐาน และอาจนำไปสู่การทุจริต ซึ่งขัดต่อหลักการโปร่งใสและเป็นธรรม
- ค. ขัดแย้งกับความคาดหวังที่ระบุว่า "ทำความเข้าใจกฎหมาย ระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและปฏิบัติตามอย่างครบถ้วน"
- ง. ช่องทางร้องเรียน/ร้องทุกข์ สายด่วนคือ 1332 แต่การร้องเรียนมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาปรับปรุงงาน ไม่ใช่เพื่อเร่งรัดการให้บริการเพียงอย่างเดียว และการปฏิเสธการตรวจค้น (ข้อ ก.) ก็ขัดแย้งกับความคาดหวังที่ให้ ความร่วมมือในการตรวจค้น

ดังนั้น การให้ข้อมูลที่ครบถ้วนและถูกต้อง (ข.) จึงเป็นสิ่งที่กรมศุลกากรคาดหวังเป็นอันดับแรก เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถพิจารณาดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว

2. ความรู้เฉพาะตำแหน่ง ดังนี้

- ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายศุลกากรและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับศุลกากร

✦ พระราชบัญญัติ ศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ ✦

1. พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศใช้โดยพระปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์พระองค์ใด?
 - ก. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
 - ข. สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
 - ค. พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - ง. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

เฉลย: ข.

อธิบาย: ในข้อมูลที่ให้ระบุว่า “สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร” เป็นผู้ประกาศกฎหมายนี้ เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2560 ซึ่งเป็นปีที่ 2 ในรัชกาลปัจจุบัน (รัชกาลที่ 10) ดังนั้นตัวเลือกที่ถูกต้องคือข้อ ข เท่านั้น

2. ตามมาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่าอะไร?
 - ก. พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐
 - ข. พระราชบัญญัติการศุลกากรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๐
 - ค. พระราชบัญญัติปรับปรุงกฎหมายศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐
 - ง. พระราชบัญญัติควบคุมการนำเข้า-ส่งออก พ.ศ. ๒๕๖๐

เฉลย: ก.

อธิบาย: มาตรา 1 ระบุว่า “พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐” ไม่มีคำว่า “ใหม่” หรือ “ปรับปรุง” หรือ “ควบคุม” ดังนั้นตัวเลือกอื่น จึงเลือก ก.

3. มาตรา 2 บัญญัติให้พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเมื่อใด?
 - ก. ตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
 - ข. เมื่อพ้นกำหนด 180 วันนับแต่วันประกาศ
 - ค. ใช้บังคับทันทีในวันถัดมา
 - ง. ใช้บังคับหลังจากครบ 1 ปี

เฉลย: ข.

อธิบาย: ตามข้อมูลที่ให้ “ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป” ซึ่งเท่ากับ ประกาศแล้วรอ 180 วันจึงเริ่มมีผลใช้บังคับ จึงเป็นข้อ ข.

4. มาตรา 3 มีสาระสำคัญเกี่ยวข้องกับประเด็นใด?
 - ก. กำหนดอัตราอากรศุลกากรใหม่
 - ข. การยกเลิกพระราชบัญญัติศุลกากรฉบับก่อนหน้า
 - ค. การกำหนดผู้มีอำนาจตีความกฎหมาย
 - ง. การกำหนดนิยามคำศัพท์

เฉลย: ข.

อธิบายละเอียด: มาตรา 3 ยกเลิกกฎหมายศุลกากรเก่าจำนวนมากกว่า 20 ฉบับ เช่น พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ศ. 2469 และฉบับแก้ไขต่าง ๆ จึงเป็นเรื่อง “การยกเลิกกฎหมายเดิมทั้งหมด” (repealing provisions) ทำให้เป็นข้อ ข.

5. คำว่า “อากร” ตามมาตรา 4 หมายถึงอะไร?

- ก. ภาษีท้องถิ่น
- ข. ภาษีมูลค่าเพิ่ม
- ค. อากรศุลกากรที่จัดเก็บกับของที่นำเข้า-ส่งออก
- ง. ภาษีเงินได้นิติบุคคล

เฉลย: ค.

อธิบายละเอียด: ในมาตรา 4 นิยาม “อากร” คือ อากรศุลกากรที่จัดเก็บกับของนำเข้า-ส่งออก ตามกฎหมายพิกัดอัตราศุลกากรและกฎหมายอื่นที่กำหนดเป็นอากรศุลกากร จึงเป็นข้อ ค.

6. “ผู้นำของเข้า” หมายถึงบุคคลใด?

- ก. เฉพาะเจ้าของเท่านั้น
- ข. ผู้ครอบครองหรือผู้มีส่วนได้เสียตั้งแต่ของเข้าประเทศจนพ้นอากรขาศุลกากร
- ค. เฉพาะนายหน้า
- ง. เฉพาะผู้ขั้ยานพาหนะ

เฉลย: ข.

อธิบายละเอียด: ตามกฎหมาย “ผู้นำของเข้า” ครอบคลุม เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้มีส่วนได้เสีย ตั้งแต่นำเข้ามาในราชอาณาจักรจนพ้นอากรขา กรมศุลกากร ดังนั้นข้อ ข เป็นคำจำกัดความที่ถูกต้องที่สุด

7. คำว่า “ผู้ส่งของออก” เริ่มมีสถานะตามกฎหมายตั้งแต่เวลาใด?

- ก. ตั้งแต่มีการขนส่งถึงปลายทาง
- ข. ตั้งแต่ของเข้ามาในอารักขาของพนักงานศุลกากรจนถึงเวลาส่งออก
- ค. ตั้งแต่ทำสัญญาซื้อขาย
- ง. ตั้งแต่ผ่านแดนออกจากราชาอาณาจักรแล้ว

เฉลย: ข.

อธิบายละเอียด: ผู้ส่งของออกหมายรวม เจ้าของหรือผู้มีส่วนได้เสียเมื่อของเข้ามาอยู่ในอารักขาศุลกากร จนกระทั่งส่งออกป็นอกราชอาณาจักร จึงต้องเลือกข้อ ข

8. “ของต้องห้าม” หมายถึงอะไร?

- ก. ของทั่วไปที่ต้องเสียภาษี
- ข. ของที่ต้องได้รับอนุญาตก่อนนำเข้า
- ค. ของที่กฎหมายห้ามนำเข้า/ส่งออก/ผ่าน
- ง. ของที่สามารถนำเข้าได้ตาม พ.ร.บ.ศุลกากร

เฉลย: ค.

อธิบายละเอียด: ของต้องห้ามคือ ของที่กฎหมายห้ามเด็ดขาด ในการนำเข้า ส่งออก หรือผ่านแดน จึงเป็นข้อ ค

9. ข้อใดเป็นนิยามของ “ของต้องกัก”?

- ก. ของที่ต้องชำระอากรพิเศษ
- ข. ของที่ต้องได้รับอนุญาตหรือปฏิบัติตามเงื่อนไขก่อนนำเข้า/ส่งออก/ผ่าน
- ค. ของที่ใช้ในราชการ
- ง. ของที่ไม่มีมูลค่า

เฉลย: ข.

อธิบายละเอียด: ของต้องกักคือของที่สามารถนำเข้า-ส่งออกได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตหรือทำตามกฎหมายกำหนด ต่างจากของต้องห้ามที่นำเข้าไม่ได้โดยสิ้นเชิง จึงเป็นข้อ ข.

10. “ด้านศุลกากร” หมายถึงข้อใด?

- ก. เฉพาะท่าเรือเท่านั้น
- ข. ท่า ที่ หรือสนามบินที่ใช้ในการนำเข้า-ส่งออกและทำพิธีศุลกากร
- ค. เขตพาณิชย์นาวี
- ง. ที่ทำการไปรษณีย์

เฉลย: ข.

อธิบายละเอียด: ด้านศุลกากรคือ สถานที่ที่ทำพิธีการศุลกากร เช่น ท่าเรือ ท่าข้าม สถานี หรือสนามบิน เพื่อใช้ควบคุมและอำนวยความสะดวกด้านศุลกากร ตัวเลือกที่ตรงที่สุดคือข้อ ข

11. คำว่า “การผ่านแดน” ต้องมีเงื่อนไขสำคัญอย่างหนึ่งคืออะไร?

- ก. ต้องเป็นของต้องห้าม
- ข. ต้นทางและปลายทางต้องอยู่นอกประเทศ
- ค. ผู้รับของต้องอยู่ในราชอาณาจักร
- ง. ต้องมีการเปลี่ยนรูปสินค้า

เฉลย: ข.

อธิบายละเอียด: การผ่านแดน (Transit) หมายถึง ขนส่งของผ่านไทย โดย

- จุดเริ่มต้นอยู่นอกประเทศ
 - จุดสิ้นสุดอยู่นอกประเทศ
 - อยู่ภายใต้การควบคุมศุลกากร
- จึงตอบข้อ ข

12. คำว่า “การถ่ายลำ” (Transshipment) หมายถึงอะไร?

- ก. การนำของออกนอกราชอาณาจักร
- ข. การถ่ายของจากยานพาหนะหนึ่งไปยังอีกยานพาหนะหนึ่งภายในด้านศุลกากรเดียวกัน
- ค. การเปลี่ยนรูปแบบสินค้า
- ง. การฝากขายสินค้า

เฉลย: ข.

อธิบายละเอียด: การถ่ายลำเกิดขึ้นเมื่อต้อง เปลี่ยนยานพาหนะ เพื่อส่งของต่อไปยังปลายทาง ซึ่งอยู่ ภายใต้การควบคุมของศุลกากรในด้านเดียวกัน และต้น-ปลายทางอยู่นอกราชอาณาจักร ดังนั้นข้อ ข ถูกต้อง

13. ข้อใดต่อไปนี้ **ไม่ใช่** ผู้ที่ถือว่าเป็น “พนักงานศุลกากร” ตามนิยามในมาตรา 4?

- ก. บุคคลที่รับราชการในกรมศุลกากร
- ข. นายอำเภอซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นพิเศษ
- ค. เจ้าหน้าที่ทหารเรือที่ได้รับแต่งตั้ง
- ง. พนักงานบริษัทเอกชนที่นำเข้าสินค้า

เฉลย: ง.

อธิบายละเอียด: พนักงานศุลกากร ได้แก่

- ข้าราชการกรมศุลกากร
- เจ้าหน้าที่ทหารเรือ
- นายอำเภอ / ปลัดอำเภอ
- เจ้าหน้าที่รัฐอื่นที่ได้รับแต่งตั้ง

พนักงานเอกชน ไม่มีสิทธิเป็นพนักงานศุลกากร จึงตอบ ง

14. รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้คือใคร?

- ก. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
- ข. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
- ค. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
- ง. รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

เฉลย: ค.

อธิบายละเอียด: มาตรา 5 ระบุชัดเจนว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานศุลกากร จึงตอบ ค

15. รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดสิ่งใดตามกฎหมายนี้?

- ก. การกำหนดอายุพนักงานศุลกากร
- ข. การกำหนดด้านศุลกากรและด้านพรมแดน
- ค. การกำหนดบทลงโทษเพิ่ม
- ง. การกำหนดเงินเดือนข้าราชการ

เฉลย: ข.

อธิบายละเอียด: มาตรา 5 มอบอำนาจให้รัฐมนตรีออกกฎกระทรวงกำหนด:

- ด้านศุลกากร
 - ด้านพรมแดน
 - ค่าธรรมเนียม
 - หลักเกณฑ์การยื่นใบขนสินค้า
- ดังนั้นข้อ ข ถูกต้อง

16. มาตรา 7 ให้อธิบดีมีอำนาจทำอะไร?

- ก. ออกกฎหมายใหม่
- ข. เรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องให้ประกันเพื่อรับรองว่าจะปฏิบัติตามกฎหมายศุลกากร
- ค. แต่งตั้งรัฐมนตรี
- ง. ประกาศอัตราภาษีศุลกากรใหม่

เฉลย: ข.

อธิบายละเอียด: มาตรา 7 ระบุว่าอธิบดีอาจเรียกให้ ผู้นำของเข้า-ผู้ส่งของออก หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ให้จัดทำประกัน เพื่อยืนยันว่าจะปฏิบัติตามกฎหมายศุลกากร เช่น หนังสือค้ำประกันธนาคาร จึงตอบ ข

17. ตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ การกำหนดราคาศุลกากรในกรณีนำเข้า จะต้องรวมรายการค่าใช้จ่ายใดบ้างเป็นองค์ประกอบของราคาศุลกากร?

- ก. ค่าประกันภัย ค่าขนส่งของ และค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม
- ข. ค่าประกันภัย ค่าขนส่งของ ค่าขนส่งของลง ค่าขนส่งของขึ้น และค่าจัดการต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการขนส่งของ ที่นำเข้ามายังด่านศุลกากร
- ค. ค่าขนส่งของ ค่าขนส่งของลง ค่าขนส่งของขึ้น และค่าใช้จ่ายในการขอใบอนุญาตนำเข้า
- ง. ค่าประกันภัย ค่าขนส่งของ และค่าอากรขาเข้าที่ต้องชำระ

เฉลย ข.

- **คำอธิบาย:** ตาม มาตรา 17 แห่ง พ.ร.บ. ศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่า การกำหนดราคาศุลกากรในกรณีนำเข้า (Customs Value) จะต้องรวม ค่าประกันภัย ค่าขนส่งของ ค่าขนส่งของลง ค่าขนส่งของขึ้น และค่าจัดการต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการขนส่งของที่นำเข้ามายังด่านศุลกากร เข้าไว้ด้วย ซึ่งโดยทั่วไปหมายถึงราคา ณ ท่าเรือหรือสนามบินที่นำเข้า (CIF Value: Cost, Insurance, and Freight).

- **เหตุผลของตัวเลือกอื่น:**

- ก. ขาดองค์ประกอบสำคัญคือ ค่าขนส่งของลง ค่าขนส่งของขึ้น และค่าจัดการต่างๆ และ ค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม ไม่ใช่ส่วนประกอบของราคาศุลกากร แต่จะถูกคำนวณจากราคาศุลกากรและอากรขาเข้า.
- ค. ขาดค่าประกันภัย และ ค่าใช้จ่ายในการขอใบอนุญาตนำเข้า ไม่ใช่ค่าที่เกี่ยวเนื่องกับการขนส่งสินค้ามายังด่านศุลกากร.

ง. ขาดองค์ประกอบสำคัญ และ ค่าอากรขาเข้า ไม่ใช่ส่วนที่รวมในการกำหนดราคาศุลกากร แต่เป็นภาษีที่เก็บจากราคานั้น.

18. ผู้มีหน้าที่เสียอากรจะต้องเสียเงินเพิ่มในอัตราร้อยละหนึ่งต่อเดือนของอากรที่ต้องเสียหรือเสียเพิ่ม เมื่อใดตามมาตรา 22 วรรคหนึ่ง?

- ก. นับแต่วันที่พนักงานศุลกากรแจ้งการประเมินอากร
- ข. นับแต่วันที่นำของออกไปจากอารักขาของศุลกากร หรือส่งของออกไปนอกราชอาณาจักร
- ค. นับแต่วันที่ยื่นใบขนสินค้าต่อพนักงานศุลกากร
- ง. นับแต่วันที่ครบกำหนด 30 วันนับแต่วันที่ได้รับแบบแจ้งการประเมินอากร

ข้อ 18. เฉลย ข.

- **คำอธิบาย:** ตาม มาตรา 22 วรรคหนึ่ง กำหนดให้เรียกเก็บ เงินเพิ่ม (Surcharge) ในอัตราร้อยละหนึ่งต่อเดือนของอากรที่ต้องเสียหรือเสียเพิ่ม โดยนับแต่วันที่ผู้มีหน้าที่เสียอากรได้ นำของออกไปจากอารักขาของ

ศุลกากร หรือส่งออกออกไปนอกราชอาณาจักร จนถึงวันที่นำเงินมาชำระ การกำหนดจุดเริ่มต้นนี้เพื่อมุ่งใจให้มีการชำระอากรโดยเร็วทันทีที่ของพ้นการควบคุมของศุลกากร.

• **เหตุผลของตัวเลือกอื่น:**

- ก. และ ค. เป็นช่วงเวลาที่เกิดขึ้นก่อนวันที่เกิดความเสียหายต่อรัฐจากการที่ของพ้นอารักขาไปแล้ว โดยยังไม่ชำระอากร จึงไม่ใช่จุดเริ่มต้นของการคำนวณเงินเพิ่ม.
- ง. เป็นจุดเริ่มต้นของการคำนวณ **เบี้ยปรับ (Fine)** ตามมาตรา 22 วรรคสอง ซึ่งมีอัตราเป็นร้อยละ ยี่สิบของอากรที่ต้องเสียเพิ่ม ซึ่งแตกต่างจากเงินเพิ่ม.

19. ความรับผิดในอันจะต้องเสียอากรสำหรับของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรตามมาตรา 13 วรรคสอง เกิดขึ้นในเวลาใด?

- ก. เวลาที่ผู้ส่งออกได้ออกส่งของลงเรือหรือยานพาหนะ
- ข. เวลาที่ของนั้นมาถึงด่านศุลกากรเป็นครั้งแรก
- ค. เวลาที่นำของเข้าสำเร็จตามมาตรา 50
- ง. เวลาที่ผู้นำของเข้าได้ยื่นใบขนสินค้าต่อพนักงานศุลกากร

เฉลย ค.

- **คำอธิบาย:** ตาม มาตรา 13 วรรคสอง กำหนดว่า **ความรับผิดในอันจะต้องเสียอากร** สำหรับของที่นำเข้ามาในหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร **เกิดขึ้นในเวลาที่น่าจะเข้าสำเร็จหรือส่งออกสำเร็จตามมาตรา 50** ซึ่งเป็นหลักการกำหนดเวลาที่ชัดเจนในทางกฎหมายศุลกากร.

• **เหตุผลของตัวเลือกอื่น:**

- ก. เป็นการกระทำที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักร หรือเป็นเพียงส่วนหนึ่งของกระบวนการขนส่ง.
- ข. เป็นเพียงการมาถึงทางกายภาพ ซึ่งอาจยังไม่ถือว่ากระบวนการนำเข้าเสร็จสมบูรณ์ตามกฎหมาย.
- ง. การยื่นใบขนสินค้า (Submission of Declaration) เป็นการก่อให้เกิด **หน้าที่** ในการเสียอากรตามมาตรา 13 วรรคสาม **ไม่ใช่** เวลาที่เกิด **ความรับผิด** ในการเสียอากร.

20. ตามมาตรา 19 ในกรณีที่พนักงานศุลกากรพบว่าผู้มีหน้าที่เสียอากรมีเจตนาในการฉ้ออากร พนักงานศุลกากรมีอำนาจประเมินอากรได้ภายในกำหนดระยะเวลาใด?

- ก. ภายในกำหนดสามปีนับแต่วันที่ได้นำใบขนสินค้า
- ข. ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ได้นำใบขนสินค้า
- ค. ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พ้นกำหนดระยะเวลาการประเมินปกติ (คือ 3 ปี + ขยาย 2 ปี)
- ง. ภายในกำหนดสิบปีนับแต่วันที่ได้นำใบขนสินค้า

เฉลย ค.

- **คำอธิบาย:** ตาม มาตรา 19 วรรคสาม กำหนดข้อยกเว้นสำหรับกรณีที่ปรากฏหลักฐานที่อธิบดีเชื่อได้ว่าผู้มีหน้าที่เสียอากรมี **เจตนาในการฉ้ออากร (Fraudulent intent to evade duty)** ให้พนักงานศุลกากรมีอำนาจประเมินอากรได้อีกภายในกำหนด **ห้าปีนับแต่วันที่พ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคสอง** ซึ่งระยะเวลาตามวรรคสองคือ 3 ปี (ปกติ) + ขยาย 2 ปี (เหตุจำเป็น) รวมเป็น 5 ปี ดังนั้น ระยะเวลาประเมินสูงสุดในการฉ้ออากรจึงเป็น 5 ปี (ของวรรคสาม) + 5 ปี (ของวรรคสอง) แต่กฎหมายระบุชัดเจนว่า นับแต่วันที่พ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคสอง. หากตีความตามตัวบทกฎหมายที่ให้มา จะได้ว่า:

- กำหนดเวลาปกติ: 3 ปี นับแต่วันยื่นใบขนสินค้า.

- ขยายเวลา: ขยายได้อีกไม่เกิน 2 ปี (รวมเป็น 5 ปี).
- กรณีฉ้ออากร: ประเมินได้อีกภายใน 5 ปี นับแต่วันที่พ้นกำหนดระยะเวลาการประเมินปกติ (สิ้นสุด 5 ปี).
- เหตุผลของตัวเลือกอื่น:
 - ก. เป็นกำหนดเวลาปกติสำหรับการประเมินที่ไม่ใช่กรณีฉ้ออากร (ม. 19 วรรคสอง).
 - ข. ยังไม่ครบถ้วนตามบทบัญญัติสำหรับกรณีฉ้ออากรซึ่งให้อำนาจประเมินหลังจากพ้นกำหนด 3 ปี หรือ 5 ปีไปแล้ว.
 - ง. **สิบปี** เป็นอายุความที่กรมศุลกากรมีสิทธิเรียกเก็บอากรที่ไม่ได้เสียหรือเสียไม่ครบถ้วน (ม. 21 วรรคหนึ่ง) ไม่ใช่กำหนดเวลาในการ **ประเมินอากร** (Assessment).

21. กรณีใดที่การคำนวณอากรสำหรับของที่เก็บไว้ในคลังสินค้าทัณฑ์บน จะต้องใช้อัตราศุลกากรที่เป็นอยู่ในเวลาที่ "ได้ปล่อยของเช่นนั้นออกไปจากคลังสินค้าทัณฑ์บน" ตามมาตรา 14 (1)?

- ก. กรณีที่ของสูญหายหรือถูกทำลายขณะอยู่ในคลังสินค้าทัณฑ์บน
- ข. กรณีที่มีการขอเปลี่ยนการผ่านพิธีการศุลกากรเป็นของนำเข้า
- ค. กรณีที่ปล่อยของนั้นออกไปเพื่อใช้หรือจำหน่ายภายในราชอาณาจักร
- ง. กรณีที่นำของเข้ามาในสภาพเดิมแต่มีการเปลี่ยนแปลงราคาศุลกากร

เฉลย ค.

- คำอธิบาย: ตาม มาตรา 14 (1) กำหนดหลักการคำนวณอากรสำหรับของที่เก็บไว้ในคลังสินค้าทัณฑ์บนว่า อากรให้ถือตาม อัตราศุลกากรที่ใช้อยู่ในเวลาที่ปล่อยของเช่นนั้นออกไปจากคลังสินค้าทัณฑ์บน เพื่อให้สิทธิประโยชน์แก่ของที่อยู่ในคลังสินค้า (Warehouse) โดยให้เลือกใช้อัตราอากรที่ต่ำกว่าระหว่างเวลาที่นำเข้าสำเร็จกับเวลาที่ปล่อยของออกจากคลัง (ซึ่งในทางปฏิบัติมักเลือกใช้อัตรา ณ วันที่ปล่อยออก หากอัตราลดลง) และการปล่อยออกนี้คือการนำออกมาเพื่อใช้หรือจำหน่ายภายในราชอาณาจักร.
- เหตุผลของตัวเลือกอื่น:
 - ก. หากของสูญหายหรือถูกทำลายในคลังสินค้าทัณฑ์บน จะใช้อัตราศุลกากรที่เป็นอยู่ในเวลาที่ **นำเข้าเก็บในคลังสินค้าทัณฑ์บนนั้น** (ม. 14 (2)).
 - ข. หากเปลี่ยนพิธีการจากผ่านแดน/ถ่ายลำเป็นนำเข้า จะใช้อัตราศุลกากรที่เป็นอยู่ในเวลาที่ **นำของนั้นเข้ามาในราชอาณาจักร** (ม. 14 (3)).
 - ง. การเปลี่ยนแปลงราคาศุลกากรไม่เกี่ยวข้องกับหลักการเลือกใช้อัตราศุลกากรตามมาตรา 14 (1).

22. การถ่ายลำ (Transshipment) ตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ มีลักษณะสำคัญที่แตกต่างจากการผ่านแดน (Transit) อย่างไร?

- ก. การถ่ายลำไม่จำเป็นต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของศุลกากร
- ข. การถ่ายลำจะต้องเป็นการถ่ายของจากยานพาหนะหนึ่งไปยังอีกยานพาหนะหนึ่งในด้านศุลกากรเดียวกัน
- ค. การถ่ายลำต้องมีการใช้ประโยชน์หรือมีพฤติกรรมทางการค้าเกี่ยวกับของดังกล่าวในราชอาณาจักร
- ง. การถ่ายลำมีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของการขนส่งอยู่ภายในราชอาณาจักร

เฉลย ข.

- คำอธิบาย: ตามบทนิยามใน มาตรา 4
 - การถ่ายลำ (Transshipment) หมายถึง การถ่ายของจากยานพาหนะหนึ่งไปยังอีกยานพาหนะหนึ่งในด้านศุลกากรแห่งเดียวกัน (same Customs station).